

DISSERTATIO JURIDICA INAUGURALIS 15.
DE
ORDINE, JURIS CAMERALIS
COMPENDIO DOGMATICE
HISTORICE CONSCRIBEN-
DO, MAXIME CONGRUO,

ADJECTO QUODAM SPECIMINE,
PRO PARTE ILLUSTRATA,

QUAM,

SUB AUSPICIIS CLEMENTISSIMIS
RECTORIS MAGNIFICENTISSIMI,
SERENISSIMI PRINCIPIS AC DOMINI,

DOMINI FRIDERICI,

HASSIÆ LANDGRAVII, RELIQ.

EX AUCTORITATE ET DECRETO
AMPLISSIMI ICTORUM ORDINIS,
PRO SUMMIS IN UTROQUE JURE HONORIBUS ET PRIVI-
LEGIIS DOCTORALIBUS IMPETRANDIS,
MAGNIFICI ET EXCELLENTISSIMI SENATUS
ACADEMIÆ MARBURGENSIS

BENEVOLO EXAMINI

D. XXX. NOVEMBR. A. R. S. MDCCXLI.

PUBLICE SUBMITTET

AUTHOR

JOHANN. CHRISTOPH. DE BRAND,

HASSO-SCHAUMBURGENSIS,
ADVOCATUS HASSIACUS IMMATRICULATUS.

MARBURGI CATTORUM,
TYPIS PHILIPPI CASIMIRI MULLERI, ACAD. TYPOGR.

10.

21

COMMUNAL FUND RISE

STREET 1000

AT THE

THE PUBLIC GALLERY, 1000

LECTORI BENEVOLO

S. P. D.

J. C. DE BRAND.

Qui Dissertationem meam de Ordine, Juris Cameralis compendio dogmatice historice conscribendo maxime congruo non solum sollicitam, sed & hocce scribendi genere nonnullos Speciminis gratia adjectos, levidenses tamen Juris Cameralis titulos delineatos esse intelligunt, me procul dubio audaculum, eumque vocabunt, qui tenerrimis eruditionis alis volare molitur. Laudato enim, si absque sordibus fieri licet, vicesimo tertio ætatis anno, nec non memorato annuo, quo Wezlariz commoratus fui, spatio, multi me penitus repellendum, quam arduam ejusmodi ambire spartam, dignum judicabunt. Audio, ni fallor, infectam Eruditorum radicem gannientem: Risum teneamus amici! Compendium nunc Juris Cameralis construere conatur, qui vix Academiæ exit scriniis; Juris Cameralis

lis dogmata conficere, haud erubescit, quem ne primis quidem principiis imbutum venditamus!

Sciant autem talismodi, quorum interest, Crabrones, me parum turbari hocce deproperato iudicio.

Hasce non minus, ac alias haud leves Remoras in animo meo ab initio quidem fluctuasse, lubenter fateor, nec inficias ire erubesco, calamum meum plus una vice vacillasse, num contendere, an cedere mallet; Suaves vero tam Doctorum meorum illecebræ, quam publica Operis utilitas, cum calcar adderent conamini: Satiù quoque duxi, Juri Camerali juvenes dicare vires, quam easdem languescere sentire seniles; Vires enim, etiamsi ab incunabulis tenues, indefessis laboribus tamen reddi fortiores, quis quæso! dubitabit. Nonne recordamur, rogitò? Viros a primordiis mediocriter, deinceps summe eruditos; Hos tam temporis serie, quam maturo genii sui cultu, evasisse Doctos, quem habebo contradicentem? Nemo fane! cogitavit prudentem senem, quem non vidit, scientiis litasse juvenem. Solam itaque senum faciem, passa rugosiorē uva scientiarum magistrā vocare, haud licet. Multis comitata est impedimentis senectus, quæ irretorto adhuc spernit oculo juvenus. Insurgant igitur senes, cujuscunque velint ordinis: vel periti, vel imperiti iique, vel invidia illiniti, vel hac scabie alieni: Jacta est alea, ab omnibus malo videri, quam ab iisdem haud agnosci.

Probi

Probi enim imperiti, utpote Juris Cameralis Compendii dogmatici compositionem relinquere intactam, ab inscitiae suae natura jussi, me non mordebunt, relinquunt, quod suam excedit crepidam, suo niti valore, minimasque alienis literis insidias struunt.

Longe autem disparis indolis censentur Imperiti flava invidia tincti; Hi, etiamsi se nil, nisi Davos esse, optime sciant, aliena tamen radere scripta, sunt paratissimi. Omne, si quid prodiit novi, caprino sugillant dente, errores, a nemine mortalium profecto alienos pandunt. Quando libro nullos inesse deprehendunt, quosdam fingunt, ac a Commilitonibus suis, si scripto nihil inesse erroris, relatum habent, eosdem summi criminis reos, aut ad minimum innocentis conscribentis patronos adulatorumque clamitant. Errare oportet autorem, modo ab ejusmodi vermiculis legi optat. Laudis e contra pulcherrimi sunt reconditores, nec credat quisquam memoratos loquaculos ad ejus propalationem esse pronos; Encomia enim, quæ pro Doctorali, aut alia, qua fulgent eminentiori dignitate, sibi quoque decora, ridiculo tamen suo abesse genio sciunt, pronuntiare recusant, eadem deprimunt, aut ad minimum, si bona de Autore audire coguntur, discursum abrumpunt, capita quassant, ac denique ficto, cui vivide insidet depincta invidia, vultu rident. Garriant vero, quod garrere haud detrectant, hujus flocci dica-

culi, convitia eorum me non tangunt, nec iisdem tangi sese patitur magnanimus contemptus. Infestiores nisi essent invidorum senum peritorum tricæ: Quilibet certe! scriptorum se felicissimum prædicaret; Ast iisdem obrui penitus omnia, sint, cujuscunque velint gravitatis scripta, ad unum omnes confitentur genuini docti. Prodit enim quæso! hodie scriptum, cui non statim inhiat invidorum lima; Piaculum se commisisse putant hujus furfuris censores, si, quæ tantummodo in lucem prorepserunt, invido suo judicio dimetiri desierint. Anhelant, sternutant, carpunt, corrigunt, neminemque, præter se prudentem autumant, lepidi refutationis ordinis magistelli; Opus quidem doctrinæ salutare, de omnibus sinistre judicando, se suscipere, arbitrantur, quam parum vero hisce nugis publico consulant, minime attendunt; Repellunt a suscipiendo opere, etiamsi utilissimo, & juvenes & senes. Illi enim, contra memoratos latratu teneris eruditionis armis diffidentes, hi autem, boni semel consecuti nominis jacturam facere recusantes, abhorrent. Num vero hæc, vel alia ratio prohibendi quoque fuerit: cur Juris Cameralis Compendium dogmaticum hucusque remanserit intactum, a Viris, quos olim ad ejus confectionem publice provocatos memini, me latet. Abominantur procul dubio censuram, qua se haud immunes esse sciunt, nolunt

nolunt litigiis, sibi concreditis nefanda adesse jurgia,
vix laudatis laboribus aliena. Noscunt se offensos
evadere fervidos, sicque oriri futiles, in sui ipsius de-
trimentum disceptationes. Non sine veritatis funda-
mento, probi istius conditionis Viri dicunt: Quid
rudibus modernorum Doctorum contradictionibus
frequentius? Quid eorum convitiis legendis suavius!
Quid denique amantius! quam audire asperiora duo-
rum, sese invicem perstringentium Doctorum tela!
Quis ambiret nocivum, talis Collegii consortium,
ubi a luto & lapillis nos nec tutos credimus! Nonne
prostant ubique venalia Eruditorum scripta, iis con-
vitiis repleta, quæ infimæ plebi indecora videntur?
Mālimus igitur inturbatam relinquere ejusmodi eru-
ditorum fæcem, quam putidam illorum faucem in-
currere.

Ita vero canentes senes comiter sectantur juve-
nes: Qui barbatis hæsitantibus, desperant: Senectute
timente, aufugiunt: Canis querentibus, lacry-
mant, ac denique eruditos, quos procures sui depin-
xere mordaces, instar lemorum & vulturum perti-
nescunt.

Omnibus autem sic sentientibus, longe certe! se-
se destitutum videbit Publicum Juris Cameralis Com-
pendio dogmatico, anxie satis desiderato. Manus
ergo, ut tandem admoveantur operi, maxime utili

ac necessario : non possum non, exiguas communi bono consecrare vires. Hisce accinctus, Speciminis loco, summe Eruditorum examini submitto ordinem, Juris Cameralis Compendio dogmatice historice conscribendo maxime congruum, in Dissertatione prolixè satis explicatum, cujus aliquali illustrationi inserviunt annexi Juris Cameralis decem tituli, dogmatice historice conscripti, qui si fuerint grati, sequentes promisso protrudere ordine, Nemo me defuturum credat. Aream ingredior impavidus, fata mea leniter expectans. Teneros eruditionis annos qui superare, haud indecorum putat, de sua tamen victoria gloriando & mea laudare conamina cogitur. Nihil quidem humani, consequenter, nec errores a me alienos esse, lubentissime fateor, nihil vero, nisi benignos eorum Censores quæro, quos voco genuinos Eruditos. Hisce exiguum meum, quod est Dissertationis Specimen, subjicio. Judicent ejusmodi Judices Docti, Prudentes, æqui & humani de meis primitiis, quemadmodum de suis Scriptis judicari optant, me fortasse in uno aliove passu palpitantem benigne erigant, melioraque sperent. Iis quoque accede Lector erudite ac benevole! erroribus igno-

sce! & meis studiis fave! Dabam Wezlarix

d. 1. Septembris MDCCXLI.

Q. D. B. V.

TABULA I.

Succinctus circa Jus Camerale notandorum Ordo, AD TITULUM SECUNDUM. DE JURE CAMERALI.

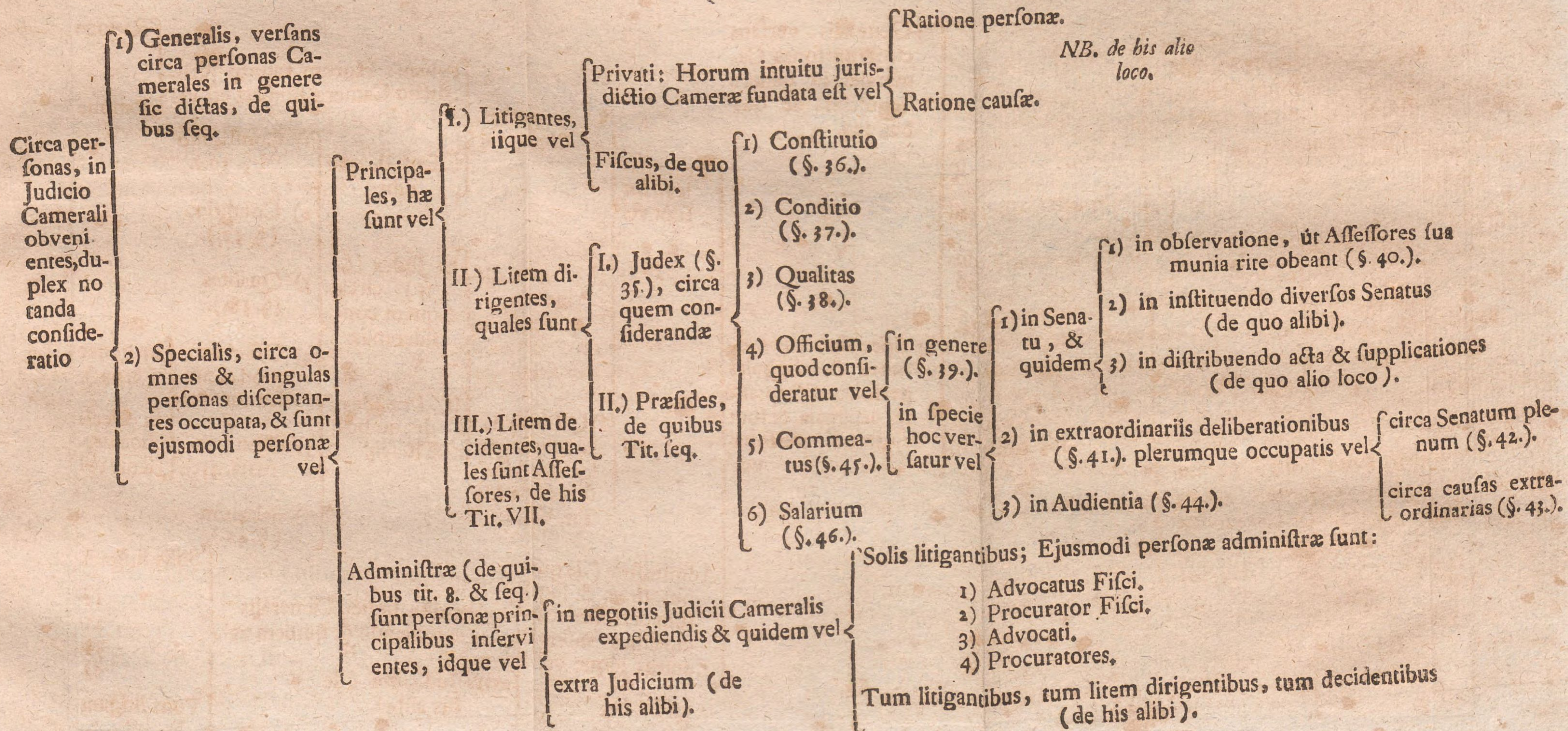
NB. Numeri §§. adje-
cti denotant §§. in
contextu tituli.

Judicio Ca- meræ pro- pria (§. 7.), eæque vel	Scriptæ, ut sunt 1) Ordinationes Cameræ per emi- nentiam dictæ (§. 10.). 2) Recessus Visitationum (§. 12.). 3) Memorialia Visitationum (§. 13.). 4) Generalia Cameræ decreta (§. 14.). non scriptæ, seu stylus Cameræ (§. 15.), qui est (§. 16.) vel	Illustris Senatus, ad hunc pertinent 1) Consulta Cameræ (§. 17.). 2) Conclusa Cameræ, seu Senatus-Consulta (§. 18.). 3) Præjudicia Cameræ (§. 20.). Cancellariæ Cameralis.
Jus Camerale, seu leges in Judicio Camerali atten- di solitæ sunt duorum gene- rum (§. 6.), quædam enim sunt vel	Præter Came- ram aliis Ju- diciis, uni- versoque Im- perio com- munes (§. 8.), quæ versan- tur vel	Circa principia formandi Processus, & huc referuntur: (1) Quidam Imperii Recessus. (2) Ordinationes Cameræ, post modernas leges aliiis judiciis communes factæ (§. 11.). Et partim quoque (3) Jus commune. Circa principia judicandi, ex quarum censuræ sunt: (I.) Leges Imperii fundamentales (§. 21.), concernentes vel (II.) Jura Germaniæ communia ex jure scripto & non scripto (§. 24. 25. & 26.) I.) Statum Imperii formandum, ut sunt (1) Aurea Bulla Caroli Quarti. (2) Capitulationes Cæsarum. II.) Formatum Imperii statum stabiliendum, ut sunt (1) Pax religiosa. (2) Pax profana. (3) Concordata nationis Germanicæ. III.) Utrumque, id est, & statum Imperii formandum & formatum stabiliendum, ut sunt v. gr. (1) Recessus Imperii (§. 22. & 23.), [strictè sic dicti. qui sunt vel Deputationum. (2) Instrumentum Pacis Mona- sterio-Osnabrugense.

TABULA II.

Succinctus non solum circa **Judicii Cameralis** personas in genere, sed & circa **Dominum Judicem**
in specie notandorum Ordo,

AD TITULUM QUINTUM.

Sectiones non solus circa

1) Generis, videri
cuius generis Ca
mentis in genere
et distat de qui

2) Generis, videri
cuius generis Ca
mentis in genere
et distat de qui

3) Generis, videri
cuius generis Ca
mentis in genere
et distat de qui

4) Generis, videri
cuius generis Ca
mentis in genere
et distat de qui

5) Generis, videri
cuius generis Ca
mentis in genere
et distat de qui

6) Generis, videri
cuius generis Ca
mentis in genere
et distat de qui

7) Generis, videri
cuius generis Ca
mentis in genere
et distat de qui

TABULA III.

Domini Assessores Catholici,
ex Receptu Imperii de 1654. judicaturi, designantur.

A Sacri Roman. Germ. Imperii seu cor- poris	Augustiss. capite Imperatore	-	-	-	Cæsarei	-	2
	Ejusdemque	Sacri Rom. Imp. Electoribus &	}	}	Moguntini		2
					Trevirenses		2
					Colonienses		2
Circuli	Utriusque religionis	}	}	}	Franconicus	-	2
					Suevicus	-	2
					Superior Rhenanus	-	2
					Westphalicus	-	2
					& quatuor hi alternantes	I	

Hi in præcedentia alternant, DECKHER in notis ad O. C. P. I. tit. I. n. 71. Do-
minus ab EIBEN in D. de Tit. Nobilis. Thesi 4. in fine.
Hos hodie insequuntur præsentari ab Imperatore ~~et~~ alternando fiat, tradit DECKHER, in notis ad O. C. P. I. tit. I. n. 31. 32. & 33.

Tertii hujus Assessoris alternativam præsentationem itidem describit DECKHER
supra citato loco.

Ita gaudemus Assessoribus Augustanæ Confessionis - XXIV.
Omissis igitur Assessoribus, ab Electore Bohemico & Brunsvico-
Luneburgensi, recentioribus temporibus præsentatis, designatorum Assessorum habemus - -

L. NB. Ast horum quinquaginta, ab Imperatore Statibusque Imperii designan-
dorum Assessorum vix septendecim Illustrissimo inesse gremio, de ho-
dierno ævo clara experientia, de præterito vero jamjam testatur
BLUM. Process. Cam. Tit. 4. n. 15. in fine.

Q. D. B. V.

§. I.

IN omni Dissertatione omnia, quæ sequentium cognitioni inserviunt, præmittenda, eaque ita, ut unius cognitio dependeat a cognitione alterius, intra se invicem collocanda esse, nemo certe! dummodo naturalem Thematis sui elaborationi consecrarit ordinem, inficias ibit. Eadem igitur innixus methodo, a thematis mei electi disputatorii

*Dissertationis
ordo
explanatur.*

De ordine, Juris Cameralis Compendio dogmaticæ historice conscribendo, maxime congruo.

scopo, nec alienum, nec absonum duxi, si

- (I.) De Compendio Juris Cameralis in genere;
- (II.) De Juris Cameralis Compendio dogmatico historico, ac denique
- (III.) De ordine, eidem conscribendo maxime congruo;

differere haud dedignarer.

A

MEM.

MEMBRUM PRIMUM.
DE COMPENDIO JURIS CAMERALIS IN GENERE.

§. 2.

*Conscribens
compendium
in genere quis
dicatur,
& Juris Ca-
meralis in
specie.*

Sicuti *compendium conscribentem in genere* scripti cujusdam majoris Epitomatores vocamus; ita & *compendii Juris Cameralis conditorem in specie* nullo alio, nisi Juris Cameralis Epitomatoris nomine insigniri, sine longo verborum sufflamine innotescit.

§. 3.

*Epitomatoris
definitio.*

Epitomatores Juris Cameralis vocamus scriptorem, ex Jure Camerali fini suo inservientia seligentem & exinde scriptum quoddam minus componentem.

§. 4.

Axiomata.

Unde sequentia insurgunt axiomata:

- (I.) Epitomator Juris Cameralis seligit ex Jure Camerali nonnisi fini suo inservientia;
- (II.) Scriptum quoddam condit, sed
- (III.) Scriptum minus Jure Camerali reddit.

§. 5.

*Inservientia
fini.*

Inserviensa Juris Cameralis Epitomatoris fini vocantur ea, quæ compendii, quod construere animo induxit, qualitati apprime conveniunt.

§. 6.

*Consequentia
immediata.*

Unde consequitur:

- (I.) Ex qualitate compendii colligi compendii conditoris finem;
- (II.) Compendio nil, nisi quod ejus qualitati apprime convenit, inferendum esse.

§. 7.

*Tot sunt com-
pendia, quot
scripta.*

*Compendii qualitas, seu finis variat pro scriptorum
qualitatis seu finis varietate.* Compendium enim Juris Came-

Cameralis condentem scriptum quoddam componere ex axioma secundo, §. 4ti, scimus; quis igitur, quæso! dubitabit: tot esse compendiorum qualitates seu fines, quot eorundem in scriptis inveniuntur.

§. 8.

Scripta itaque, quoad suam qualitatem, cum sint *Comp. Jur. Camer. di- & subdivisio* vel historica, vel dogmatica, hæc vero iterum, vel dogmatica historica, vel dogmatica scientifica: Quod & Juris Cameralis compendium, vel historicum, vel dogmaticum, & hoc iterum, vel dogmaticum historicum, vel dogmaticum scientificum esse debeat, per se patet.

§. 9.

Compendium Juris Cameralis historicum vocatur *Historice def-* epitome, Juris Cameralis selecta, eo, quo se invicem *nitur.* secuta fuere, temporis ordine, exponens.

Exemplum scripti cujusdam historici nobis supeditat Corpus Juris Cameralis, in quo omnia juxta temporis ordinem reperiuntur congesta; Servata itaque eadem serie, si quis ex laudato Corpore epitomen construere haud dedignaretur, certe! compendium Juris Cameralis, aut mere historicum &, prout infra §. 33. & 34. patebit, omni penitus utilitate destitutum conderet.

§. 10.

Epitomator Juris Cameralis historicus differt a Ju- *Compiler* *ab Epitoma-* *tore historico* *differt.* *Juris Cameralis compilatore.* Juris Cameralis compilatorem enim vocamus, qui insuper habita omnis ordinis ratione, ea, quæ de Jure Camerali per alios libros sparsa reperit, in unum cogit; Cum itaque hunc nullo, illum vero temporis ordine incedere ex definitione, §. anteced. tradita, pateat: Procul dubio Juris Cameralis

Epitomatorem a Compilatore diversum esse, cuilibet innotescet.

§. 11.

Compendii dogmatici definitio.

Compendium Juris Cameralis dogmaticum vocatur epitome, in qua Juris Cameralis selecta, certis suis principiis ordine reperiuntur subnexa.

§. 12.

Axiomata.

Sequentia inde oriuntur axiomata:

- I.) Compendium Juris Cameralis dogmaticum conditurus, non solum ex Jure Camerali selectorum principia certa eruere, sed &
- II.) Iisdem selecta ordine subnectere debet.

§. 13.

Quanam principia dicantur certa.

Principia certa hic vocantur propositiones indemonstrabiles, seu propositiones, quarum subjectis convenire, vel non convenire prædicata, terminis intellectis, haud ignotum est.

§. 14.

Tradenda in compendio dogmatico.

Compendium Juris Cameralis dogmaticum conditurus, in eodem tradere debet definitiones, axiomata ac experientias indubitatas. Compendium Juris Cameralis dogmaticum conditurum selectorum principia certa eruere debere, axioma primum, (§. 12.) jubet; Cum itaque definitiones, axiomata ac experientia indubitata numero propositionum indemonstrabilium, consequenter & principiis certis accenseantur; Sane! quod & eadem a compendii Juris Cameralis dogmatici conditore tradi debeant, necesse est.

Principia certa vero quemadmodum abstrahantur, de eo, meum non est, ut differam. Profecto! rubri Dissertationis meæ excederem limites, sin ea, quæ genuinæ

nuinæ philosophiæ æmulo censentur cognita, prolixo adjicere calamo, haud erubescerem. Sequens interlm inde prodit conclusio: Juris Cameralis compendium dogmaticum nullum alium agnoscere conditorum, præter genuinis philosophiæ principiis ornatum; Minima igitur scriptorum parte hac virtute corruscante, nec mirum est: quod & innumeri eruditionis focii, immensum ceteroquin consarcinare scriptum, haud inscii, circa laurum, Juris Cameralis compendio dogmatice conscripto præfixum, nares ricti, vulgarique, nemini, nisi eruditorum vulgo communi proverbio:

Abhorrere principiis certis Juris Cameralis scientiam, ac tot in eadem esse exceptiones, quot regulas;

hucusque gavisi fuerint.

§. 15.

Juris Cameralis selecta, certis suis principiis subnexus, vel tantummodo ordine recensentur, vel insuper etiam demonstrantur: In illo casu, compendium Juris Cameralis dogmaticum, *historicum*, in hoc vero *scientificum* evadit.

Compendii
dogmatici hi-
storici &
scientifici
fundamen-
tum.

Uterior compendii Juris Cameralis dogmatici scientifici enodatio cum sequentibus intelligendis minime inserviat, eadem quoque supersedere ac, pro instituti ratione, ad membrum disputationis secundum: de *Juris Cameralis compendio dogmatico historico*, me convertere non dubito.

MEMBRUM SECUNDUM.
DE JURIS CAMERALIS COMPENDIO DOGMATICO HISTORICO.

§. 16.

Paragraphum antecedentem secutus, *compendium Juris Cameralis dogmaticum historicum* recte definitum puto, per compendium, quoin Juris Cameralis

Definitio com-
pendii dogma-
tici historici.

selecta, certis suis principiis subnexa, ordine reperiuntur enarrata.

§. 17.

*Finis auctoris
compendii
dogmatici hi-
storici.*

Autor Juris Cameralis compendii dogmatici historici non intendit, nisi, ut lector Juris Cameralis principia, iisque ordine subnexa selecta intelligat: Etenim in Juris Cameralis Compendio dogmatico historico selecta certis suis principiis subnexa ordine tantummodo recensentur (§. antec.), unde lector, omni diligentia & attentione adhibita, in legendo ejusmodi compendio, nil efficiet, quam ut principia, iisque ordine subnexa selecta intelligat: probatione enim cum destituantur, veritatem eorum perspicere nequit. Autor adeo finem alium intendere nequit, quam ut lector principia, iisque ordine subnexa selecta intelligat.

§. 18.

*Consequentia
immediata.*

Ex quo per immediatam consequentiam elucescit: Autor Juris Cameralis compendii dogmatici historici nullum alium finem intendere debet, quam quem juxta naturam & indolem compendii dogmatici historici consequi licet.

§. 19.

*Satisfactio
finis.*

Fini proposito satisfacit Juris Cameralis compendium dogmaticum historicum conditurus,

I.) Si terminos singulos accurata definitione explicet.

II.) Si propositiones condat determinatas.

III.) Si selecta Juris Cameralis suis principiis eo subnectat ordine: ut in uno loco congerat, quæ ad idem subjectum spectant, (de hoc vid. infra §. 32.).

Quoad

Quoad primum & secundum : Autor Juris Cameralis compendii dogmatici historici intendit, ut lector Juris Cameralis selecta, principiis certis ordine subnexa intelligat (§. 17.); Quamobrem cum lector autoris mentem intelligere nequeat, nisi auditis vocibus, easdem in se notiones excitare valet, quæ cum terminis, propositionem ingredientibus, conjunguntur : Per se patet, quod & Juris Cameralis compendii dogmatici historici autor singulos terminos accurata definitione explicare ac propositiones determinatas condere debeat.

§. 20.

Cum lector Juris Cameralis compendii dogmatice historice conscripti cognitionem historicam selectorum Juris Cameralis nullum alium in finem sibi comparat, quam ut eadem, vel ad praxin applicare, vel aliorum rationes inde reddere possit, non potest non sequi : *Quod & in Juris Cameralis compendio dogmatico historico illæ imprimis propositiones tradendæ veniant, quæ vel ad praxin utiles, vel ad reddendas aliorum rationes idoneæ sunt.*

Propositiones tradendæ.

§. 21.

Si itaque compendium Juris Cameralis dogmaticum historicum propositiones, vel ad praxin applicabiles, vel aliorum rationibus reddendis inservientes continet, tunc *utile*, sin secus, *inutile* vocatur.

Compendii utilis & inutilis definitio.

§. 22.

Si autor Juris Cameralis compendii dogmatici historici propositiones condit determinatas, scriptum ejus utile est; in casu opposito inutile. Cum non solum in vita communi, de re quadam obviam judicaturi, sed & aliorum rationes perscrutaturi, propositionibus determinatis

Propositiones determinatae tradendæ veniunt.

minatis indigemus, consequenter & ejusmodi propositiones non minus praxi, sed & aliorum rationibus reddendis inserviunt: Nullum sane! supererit dubium, quod autor, tradens in Juris Cameralis compendio dogmatico historico propositiones determinatas, compendium utile construat.

Econtra, si propositiones fuerint indeterminatae, tum non constat, sub qua conditione subjecto tribuendum sit praedicatum: consequenter nec patet, num subjecto alicui dato, in casu speciali, vel singulari, idem praedicatum tribui debeat; Liquet adeo, quod reddendis aliorum rationibus inservire nequeant.

Item: cum in vita communi de rebus obviis judicaturi, utimur propositionibus; Quae, si fuerint indeterminatae (i. e. si in iis accurate haud fuerit expressa conditio, sub qua praedicatum subjecto tribuitur) certe! rei obviae praedicatum tribuitur, quod nonnisi sub certa conditione adesse intelligitur; Hisce vero confusionum tricas excitantibus: scatet similiter, quod praxi minime inserviant propositiones indeterminatae; Compendium igitur Juris Cameralis dogmaticum historicum, in quo traduntur propositiones indeterminatae, inutile est.

§. 23.

Quid sit compendium dogmaticum historicum in suo genere completum; & absolute completum?

Compendium Juris Cameralis historicum vocatur *in suo genere completum*, si in eodem nil, nisi fini Auctoris convenientia recensentur.

Absolute completum autem dicitur, si omnia absorbet, quae de certa quadam materia tractanda veniunt.

Hisce perpensis, notiones Juris Cameralis compendii dogmatici historici, pro suo genere ac absolute incompleti, sine ulla opera, formari posse, nemo negabit.

§. 24.

§. 24.

Quod si successu temporis Juri Camerali adjiciantur, quæ eidem, tempore confectionis, nec adjecta, nec adjicere, in auctoris potestate fuere, Juris Cameralis compendium, antea absolute completum, *citra auctoris culpam incompletum evadit.* *Quomodo ci- tra culpam auctoris in- completum fiat.*

Congruunt & iisdem dicta Illustr. WOLFII in *Pbil. rat.* §. 818. in nota, sequentia: Non tamen ideo reprehendi potest auctor, quod scriptum condiderit incompletum; Absolum enim foret postulare, ut quis libro inferat, quæ nondum sunt reperta, & quæ reperire, non fuit in potestate ipsius. Judicia istiusmodi deproperata ab æquitate maxime aliena sunt.

§. 25.

Juris Cameralis compendium dogmaticum historicum dicitur *nimis prolixum*, si plura continet, quam quæ ad auctoris scopum faciunt. *Quid nimis prolixum sit?*

Sic v. g. compendii Juris Cameralis dogmatici historici auctor, cæteroquin nullum alium finem intendens, quam ut lector juris Cameralis principia, iisque ordine subnexa selecta intelligat (§. 17.), certe! laudatum compendium nimis prolixum redderet, si cujuscunque propositionis demonstrationem adjicere haud dubitaret.

§. 26.

Si termini accurata definitione explicantur, compendium Juris Cameralis dogmaticum historicum *perspicuum*, si contra, *obscurum* vocatur. *Quid perspicuum;*
Quid obscurum;

§. 27.

Compendium Juris Cameralis dogmaticum historicum *perspicuum* intelligi potest, *obscurum non item.* Et enim in compendio perspicuo termini accurata definitione *Illud intelligi potest, hoc non item.*

tione explicantur (§. antec.); Lector itaque, qui definitiones istas sibi reddidit familiares, & in subsequentibus attentione utitur, cum vocibus easdem notiones jungit, quas cum iis junxit Autor.

Qui vero easdem sibi format cum Autore notiones, mentem auctoris intelligere dicitur; Per se adeo patet: Quod compendium Juris Cameralis perspicuum intelligi possit;

Econtra in compendio obscuro autor utitur terminis non satis explicatis (§. antec.); Quamobrem, cum hac ratione fieri quam facillime possit, ut lector cum iisdem alias notiones jungat, quam cum iisdem jungit autor, vel prorsus ignoret, quamnam cum iisdem notionem jungere debeat; Non potest non sequi: quod lector mentem auctoris non percipiat, consequenter quoque compendium obscurum minime intelligi queat.

§. 28.

Summe perspicuum, a quonam non intelligatur.

Cui corollarii instar adjici meretur: *Lectorem Juris Cameralis compendium dogmaticum historicum, etiamsi summe perspicuum, minime intelligere, nisi definitiones, ab autore formatas, sibi reddat familiares.* Lector enim, si definitiones sibi non reddidit familiares, dum legit propositiones auctoris, vel hæret: quamnam cum iisdem jungere debeat notionem, vel notionem jungit diversam ab ea, quam cum iisdem jungi vult autor, adeoque in casu priori nullum, posteriori autem, sensum format a mente auctoris alienum, consequenter in utroque mentem auctoris non percipit: Compendium adeo Juris Cameralis, etiamsi summe perspicuum, minime intelligit lector, nisi definitiones, ab autore formatas, sibi reddat familiares.

§. 29.

§. 29.

Si quis in Juris Cameralis compendio dogmatice hi- Excessus & defectus in definiendo demonstratur.
storice conscripto, plures definitiones tradit, quam quæ ad definitiones sequentes, atque subjecta & prædicata propositionum intelligenda sufficiunt; Is in definiendo nimius est; in casu opposito in definiendo deficit. Cum enim Autor Juris Cameralis compendii dogmatice historice conscripti non intendit, nisi ut Lector Juris Cameralis principia, iisque ordine subnexa selecta intelligat (§. 17.), non pluribus opus habet definitionibus, quam quæ ad definitiones sequentes atque subjecta & prædicata propositionum intelligenda sufficiunt. Quod si ergo plures tradit, quam quæ tali fini inserviunt, superfluas tradit (§. 23.), adeoque in definiendo nimius est.

Quod si pauciores in medium affert, compendium obscuritate laborat (§. 26.), consequenter Autor in definiendo deficit.

MEMBRUM TERTIUM.

DE ORDINE, COMPENDIO JURIS CAMERALIS
 DOGMATICE HISTORICE CONSCRIBENDO,
 MAXIME CONGRUO.

§. 30.

Cuilibet definitionem Juris Cameralis compendii Ordo compendii Juris Cameralis necessarius.
 dogmatici historici, retro (§. 16.) traditam, intuenti haud ignotum erit: *Juris Cameralis compendium dogmaticum historicum ordine conscribendum esse.*

§. 31.

Talem vero ordinem autor Juris Cameralis compendii dogmatici historici, in subnectendo suis principiis Ju- Qualis ordo.
ris

ris Cameralis selecta, eligere debet, qualem natura & indoles compendii dogmatici historici desiderant. Autorem enim Juris Cameralis compendii dogmatici historici nullum alium finem intendere debere, quam quem, juxta naturam & indolem compendii dogmatici historici consequi licet, ex §. 17. & 18. retro habemus compertum. Fini itaque cum quoque accenseatur ordo (§. 19.); Per se liquet: In subnectendo suis principiis Juris Cameralis selecta, talem ab autore eligendum esse ordinem, qualem compendii dogmatici historici natura & indoles desiderant.

§. 32.

Ordo describitur & demonstratur.

Si selecta Juris Cameralis suis principiis eo subnectuntur ordine, ut in uno loco congerantur, quæ ad idem subjectum spectant, talem ab autore Juris Cameralis compendii dogmatici historici electum esse ordinem, qualem natura & indoles compendii dogmatici historici desiderant, facile demonstratur. Autor enim Juris Cameralis compendii dogmatici historici non intendit, nisi, ut lector Juris Cameralis selecta suis principiis subnexa intelligat (§. 17.), consequenter nullam aliam cognitionem, præter historicam, formari a lectore cupit; Cognitio historica autem, cum plerumque memoriæ ope a lectore comparetur & memoriæ haud exiguum fiat levamen: Si uno loco congeruntur, quæ ad idem subjectum spectant, prout id abunde ex Philosophiæ principiis innotescit; Liquet sane! convenientem naturæ & indoli compendii dogmatici historici ab autore electum esse ordinem, si uno loco congerit, quæ ad idem subjectum spectant.

Sic

Sic in tabulis, tractationi adjectorum titulorum hinc inde præmissis, palmaria ad unum idemque subiectum spectantia reperiuntur congesta. Quæ, cum comparandæ cognitioni historicæ probe inserviant: Eas a Juris Cameralis compendii dogmatici historici natura & indole abhorreere, vix credo.

§. 33.

In Juris Cameralis compendio mere historico non æque lectoris memoriæ consulitur, ac in dogmatico historico. Patet exinde asserti veritas; In Juris Cameralis compendio mere historico Juris Cameralis selecta, eo, quo se invicem legislationes secutæ fuere temporis ordine, exponuntur (§. 9.); Temporis vero servato ordine, cum impossibile sit, ut in uno loco congerantur, quæ ad idem subiectum spectant; Non potest non sequi: Quod in Juris Cameralis compendio mere historico non æque ac in compendio dogmatico historico lectoris memoriæ consulatur (§. antec.).

Quo compendio memoria magis consulatur.

§. 34.

Compendium Juris Cameralis mere historicum compendio Juris Cameralis dogmatico historico a lectore longe postponendum est. Legens enim compendium, cuiuscunque sit qualitatis, eum saltem intendit finem, ut selectorum in compendio contentorum historicam consequatur cognitionem; Ad quam, cum ope memoriæ plerumque perducatur; Memoriæ vero non æque in compendio mere historico ac dogmatico historico consulatur (§. antec.): A lectore quoque compendium Juris Cameralis mere historicum compendio dogmatico historico longe postponendum est.

Compendium mere historicum dogmatico historico longe est postponendum.

§. 35.

*Definitio selecto-
rum connexorum.*

Juris Cameralis selecta dicuntur inter se connexa, si posteriorum cognitio a priorum cognitione dependet.

§. 36.

*Consequentia
immediata.*

Unde consequitur (1) definitiones esse inter se connexas, si definitum unius ingreditur definitionem alteram; (2) Propositiones theoreticas inter se connecti, si una ingreditur demonstrationem alterius, tanquam præmissa; (3) Propositiones practicas denique inter se connecti, si quod in antecedenti præcipitur, in subsequentibus applicatur.

§. 37.

*In compendio
dogmatico hi-
storico selecta
non reperiun-
tur connexa.*

In Juris Cameralis compendio dogmatico historico selecta connectere haud licet. In Juris Cameralis compendio dogmatico historico enim selecta suis principiis eo subnectuntur ordine: ut in uno loco congerantur, quæ ad idem subjectum spectant (§. 32.); Hoc servato ordine vero, cum selecta ita: ut posteriorum cognitio a priorum cognitione dependeat, minime tradi queant; Per se sciat: Juris Cameralis compendium dogmaticum historicum connexione §. 35. definita abhorrere.

Patet & aliunde asserti veritas: Autor Juris Cameralis compendii dogmatici historici enim, cum nihil intendit, nisi, ut lector Juris Cameralis selecta intelligat (§. 17.), eadem tantummodo recenset. Nuda vero selectorum enarratione minime ita comparata, ut propositiones anteriores posteriorum rationem comprehendant; Certe! in compendio Juris Cameralis dogmatico historico selecta connecti nequeunt.

§. 38.

§. 38.

Juris Cameralis compendii dogmatici historici principia certa connexionem recipiunt. Definitiones, axiomata ac experientiae indubitatae enim, ita intra se invicem collocatae: ut antecedentes subsequenter intelligen- Principia certa Juris Cameralis connexionem recipiunt.
dis interserviant, auctoris scopo, qui nil aliud, nisi, ut lector selecta Juris Cameralis, suis principiis subnexa intel-
ligat, intendit (§. 17.), apprimè conveniunt.

Definitiones, axiomata ac experientiae indubitatae vero, cum Juris Cameralis certa principia absolvant (§. 13.). Quod & eadem connecti possint, patescit.

§. 39.

Nec obstant, quo minus Juris Cameralis principia connecti queant dicta §. antecedentis sequentia: Removetur obiectio.

Juris Cameralis selecta tantummodo enarrari, consequenter nec connecti posse &c.

Respondetur enim: Longe alia selectorum ac principiorum ex iisdem erutorum reperitur indoles: Siquidem, illa connexus, prius de eorundem demonstratione sollicitus esse debet; Demonstrationes vero a Juris Cameralis compendio dogmatico historico, cum sint alienae (§. 17.), sane! indubium est: per selectorum connexionem auctoris scopum, qui in nuda selectorum enarratione, minime vero eorum demonstratione consistit, everti.

Hæc vero (scil. principia certa) quod attinet, nulla demonstratione indigent; §. 13. enim retro, ad propositiones indemonstrabiles relatae inveniuntur; Quapropter nec ullo modo nudam auctoris enarrationem evertere, sed, salvo auctoris fine, probe connecti possunt.

§. 40.

§. 40.

*Consequentia
immediata,*

Per modum itaque consequentiæ immediatæ inde inferre licet: In Juris Cameralis compendio dogmatico historico unum principium alterius, minime vero selectorum antèrioris posterioris rationem continere posse.

§. 41.

*An tale com-
pendium con-
dens systema
condat?*

Cum itaque *Systema* dicatur veritatum inter se & cum suis principiis connexarum congeries, sequitur; *Quod compendium Juris Cameralis dogmaticum historicum condens, nullum systema condat.*

§. 42.

*Ejusmodi
compendium
quando soli-
dum, quando
superficiaria-
rium?*

Tractatio vero, quæ regulis methodi ad amussim respondet, cum dicatur *solida*, *superficiaria* econtra, si ab iisdem aberrat: Juris Cameralis compendium dogmaticum historicum quoque *solidum*, si regulis, de eodem conficiendo supra (§. 19.) traditis ad amussim respondet; *superficiarium* vero, si ab iisdem aberrat, vocare haud dubito.

§. 43.

*Ordinum no-
mina huic
compendio
congrua inve-
stigantur.*

Satis igitur excussis ordinibus, compendio Juris Cameralis dogmatice historice conscribendo congruis, nomina seu definita, cuique competentia adhuc coronidis loco excutienda restant; Quemadmodum vero in compendio Juris Cameralis dogmatico historico ordines tales observantur, ut in uno loco congerantur, quæ ad idem subjectum spectant, vel superhabita principiorum connexione (§. 32.), vel eadem observata, (prout id fieri posse §. 37. & 38. demonstratum exstat):
Et

Ordo

Ordo scholæ nil aliud denotat, quam ordinem, quo ad idem subjectum spectantia in eundem locum congeruntur, nulla habita ratione: quomodo cognitio unius pendeat a cognitione alterius. *Quid ordo scholæ?*

Ordo naturalis autem vocatur ordo, quo præmittuntur, quæ vel sequentibus intelligendis, vel demonstrandis inserviunt, ac denique *Quid ordo naturalis?*

Ordo mixtus ejusmodi dicitur ordo, quo ad idem subjectum spectantia quidem congeruntur, nihilominus tamen, hac regula salva, connexionis quodammodo ratio habetur; *Quid ordo mixtus?*

Ita per se liquet:

Si in compendio Juris Cameralis dogmatico historico in uno loco congeruntur, quæ ad idem subjectum spectant, superhabita principiorum connexionione, tum *ordinem scholæ*;

Si vero principiorum connexionis ratio habetur, tum *ordinem mixtum* compendio Juris Cameralis dogmatico historico congruum esse.

§. 44.

Ordine scholæ memoriæ, naturali intellectui, mixto autem utrique inserviente, *hic procul dubio, utpote omnium optimus, compendioque Juris Cameralis dogmatice historice conscribendo maxime congruus, a Juris Cameralis Epitomatore præ ceteris eligendus censetur.* *Quinam ordo compendio conscribendo maxime congruus.*

§. 45.

Hiscæ itaque ea, qua par est, animi sinceritate perlustratis, nemini certe! delitescet: Qualis sit subsequentium, aliqualis illustrationis gratia adjectorum Titulo- *Monitio ad Lectorem.*

tulorum lydius lapis ; Huic sane ! prolata in appendice nemo congrua judicabit, nisi ea eodem tradita fuerint ordine, qui & memoriæ & intellectui satisfaciens, in præcedenti Paragrapho laudatus exstat; summo quidem sese niti rationis fundamento hocce postulatum, lubenter fateor, attamen idem ex omni parte pro hac vice adimpleri nequissè, omnem facile habebo confessum, qui spretis omnium præjudiciorum plaustris, scripti majoris, ex quo pro tenui ingenii modulo minus construere animo induxi, ordinem inspicere haud dedignatur; hoc enim, juxta historicæ suæ indolis natales, minime principiis certis, scriptis dogmaticis ceteroquin necessariis, nedum eorum connexionem corruscante (§. 9.), prius quoque de principiis certis, horumque inter de genuinis definitionibus, deinceps autem de connexionem sollicitum esse, mearum partium duco; Illa, si ex scripto majori fuerint eruta, omnem & memoratæ eorum connexioni navare operam, iterum atque iterum promitto.

TANTUM.

APPEN-

APPENDIX,
SISTENS
DECEM JURIS CAMERALIS TITULOS,
DOGMATICE HISTORICE CONSCRIPTOS,
AC
IN ALIQUALEM
DISSERTATIONIS ANTECEDENTIS:
DE
ORDINE, JURIS CAMERALIS COMPENDIO
DOGMATICE HISTORICE CONSCRIBENDO,
MAXIME CONGRUO,
ILLUSTRATIONEM ADJECTOS.

TITULUS I. DE PROCESSU CAMERALI IN GENERE.

§. 1.

*Definitio. Pro-
cessus Came-
nalis in gene-
re.*

Proceſſus Cameralis * in genere vocatur methodus, coram Auguſtiſſimo Judiciſ Cameralis tribunali, juxta normam, Juribus Imperii, ordinationibus ac ſanctionibus Cameralibus determinatam, agendi.

* Vocabulum Proceſſus Cameralis, ſicuti pleraque, eſſe polyſimon clara docet experientia, mox enim denotat cauſam in litem deductam, RODING ff. Cam. L. 2. tit. 1. §. 4. & L. 3. tit. 1. §. 3. STRYCK. Vol. 3. Diff. 24. c. 1. §. 12. TEXTOR ad R. I. N. Diff. 4. §. 3. & 9. mox ſynechdochice ſignificat citationem, mandatum, aliasque a judice decretas & adverſus litigantes emanatas literas, BLUM. in Proc. Cam. tit. 1. n. 9. & ſeq. In ſignificatu vero modo tradito variis adornatur nomini- bus, ſic v. g. der Proceſſ des Cammer-Gerichts, der Cam- mer-Gerichtliche Proceſſ, die Practique (ſcil. des Cam- mer-Gerichts) communiter etiam Praxis Cameralis ap- pellari ſolet.

§. 2.

*Agere quid
ſignificet?*

Agere hic nihil aliud ſignificat, quam deſideria in judicio exponere, litem introducere, proſequi, ac fi- nire.

§. 3.

§. 3.

Rite ac legitime in Camera procedere in genere dicimus eum, qui juxta normam ibidem præscriptam, id est, Jura Imperii, ordinationes ac sanctiones Camerales agit (§. 1.).

Quis in Camera rite ac legitime procedere dicatur.

Juribus Imperii itaque, præsertim vero Recess. Imperii 1654. minus congrue agit is, qui scripta, præter necessitatem, cumulare, litesque protelare, non erubescit.

§. 4.

Jura Imperii, ordinationes, ac sanctiones Camerales (I.) Cæsaris Ordinumque Imperii consensu sancitas, easque inde (II.) Juris in Imperio Germanico universalis factas esse, scimus.

Experientia indubitata.

§. 5.

Cum itaque Processus Cameralis in genere denotat methodum, juxta normam, Juribus Imperii, ordinationibus ac sanctionibus Cameralibus determinatam agendi (§. 1.); Jura Imperii, ordinationes ac sanctiones Camerales autem, Juris in Imperio Germanico universalis, consensu Imperatoris Ordinumque Imperii factas esse, ex §. præced. patet; Non potest non sequi; *Quin & ejusdem methodi agendi, seu Processus Cameralis, non minus in Illustrissimo Judicio Imperiali Aulico, quam omnibus, nullo excepto, inferiorum Ordinum Germaniæ Dicasteriis ratio haberi debeat, nisi specialis provincialis dispositio, aut singularis fori observantia contrarium suadeant.*

Processus Cameralis in genere in Judiciis omnibus Germania observandus est.

Leges enim Provinciarum speciales easque inter observantias fori, præ Germanorum Imperii universalibus observandas esse, ne quidem Juris Civilis Tyroni delitescit.

Conf. Tab. 1.

TITULUS II.
DE JURE CAMERALI.

§. 6.

*Jus Camerale
in genere de-
finitur,*

Jus Camerale in genere * dicitur jus, quod, vel con-
stitutionibus & legibus Imperii Camerae Imperiali pecu-
liariter constitutum, vel observatione stylove judicii
receptum est **.

* Longe tamen Jure Camerali differt Juris Came-
ralis bibliotheca; Hujus enim tantum vastum esse am-
bitum, ut & consuetudines Provinciarum, statutaque
locorum singularium complecti possit, tradit DECKHER
in Vind. h. T. princ.

** Comprehendit itaque Jus Camerale omnia ea,
quæ de Camera peculiariter constituta, vel a Camera
speciali Jure inducta, vel ad Camera legibus publicis
sunt delata; DENAISIUS præfat. Jur. Cam. RODING-
ff. Cam. L. 1. t. 1. §. 3.

§. 7.

*Leges Judicio
Camera pro-
pria quid?*

Leges Judicio Camerae propriae vocantur leges Ca-
meræ in specie dictæ (a).

§. 8.

*Leges univer-
so Imperio
communes
quales dican-
tur;*

*Leges, præter Camera, aliis judiciis universoque
Imperio communes* dicuntur tales, quæ & ab aliis judi-
ciis & universo Imperio, partim ex receptione, partim
ex constitutione observantur.

§. 9.

*Ordinatio Ca-
mera defini-
tur,*

Ordinatio Camerae * vocatur Sanctio Pragmati-
ca **, formam Juris in Imperio dicundi & justitiam pro
Augu-

(a) DECKHER Vind. Tit. 1. n. 11.

Augustissimo Camerae tribunali administrandi, praescribens. (b) ***.

* Ordinatione Cameralis Judicii simpliciter nominata, hodie plerumque ordinatio de Anno 1555. intelligitur, quae eruditorum calamis, quos nominat DECKHER Vind. tit. 2. n. 1. delineata, ac, testante eodem, non minus, quam praefatione & subscriptione hujus ordinationis, a Ferdinando Primo, Caroli Quarti Fratre, pro lege pragmatica publicata fuit; vocatur alias die Cammer-Gerichts-Ordnung, C. P. 1. tit. 1. §. ult. des Reichs Ordnung, C. P. 1. tit. 8. §. 2. & 15. Unser (scil. Kayserlicher Majestat) und des Reichs Ordnung, C. P. 1. tit. 8. §. 1. item simpliciter die Ordnung, C. P. 1. tit. 1. §. 3. & passim. Ordinationes hanc antecedentes recenset BLUM Proc. Cam. tit. 2. num. 2. 3. & 4.

** Sanctio pragmatica hoc loco vocatur constitutio Caesaris ac Ordinum Imperii consensu sancita.

*** Ordinationem de 1555. excepit ordinationis Cameralis Conceptum (Germanice Concept der Cammer-Gerichts-Ordnung), quod jussu Imperatoris Rudolphi II., a quibusdam inclyti Collegii Cameralis Personis, Ordinationem Cameralem memoratam in ordinem redigendo, conscriptum, DECKHER Vind. tit. 2. n. 5. Legislatura autem vi (quatenus ab origine constitutionum Imperii aberrans deprehenditur) ob superhabitam in eodem Caesaris Ordinumque Imperii ratificationem, destitutum scimus. Varia ejusdem prostant impressa, palmam tamen omnibus, consequenter & recentiori BLUMII, Anno 1663. cum annotatis editae editioni praeripiet editio prima, Anno 1613. Francofurti curata; Hanc enim collectionem, utpote a Camerae

(b) JOHANN JOACHIM a RUSDORF in vind. success. in-violat. Palat. praefat. n. 32.

ræ Imperialis Illustr. Collegio factam majorem auctoritatem mereri, non sine rationis fundamento asserit
DECKHER in Vind. tit. 2. n. 5.

§. 10.

Quid sint ordinationes Camerae per eminentiam ita dicta.

Ordinationes Camerae per eminentiam vocantur eatenus, quatenus comprehendunt leges Augustissimo Camerae Judicio in specie dictas, nec cum aliis judiciis communicatas (c).

§. 11.

Vnde Ordinationes Camerae post modernas leges communes facta dicantur.

Ordinationes Camerae post modernas leges communes facta dicuntur tales, quales in ceteris Germaniae judiciis, vel ex receptione, vel expressa Recessuum ac constitutionum dispositione similiter observantur.

Sic v. gr. quasdam ordinationes Judicio Camerali proprias, vigore Instrumenti Pacis ac Ordinationum Judicii Imperialis Aulici, Consilio Aulico, ceteris Germaniae Judiciis autem, mediante expressa recessuum Imperii dispositione, communes factas reperimus, conferatur DECKHER in Vindiciis tit. 2. princ.

§. 12.

Recessus Visitationum quid?

Recessus Visitationum (Visitationen=Abschiede) sunt leges Judicio Camerae propriae, de negotiis Judicii Cameralis a visitatoribus (nomine scil. Caesaris ac reliquorum Imperii Statuum) sancitae

§. 13.

Memorialia Visitationum?

Memorialia Visitationum (Visitationen=Memorialien) sunt itidem leges, Judicio Camerae propriae, certa puncta personis Cameralibus, quo singulae, illorum in oblatione

(c) DECKHER in Vind. tit. 2. pr.

tioni sui muneris meminerint, a visitatoribus separatim præscripta complectentes.

§. 14.

Generalia decreta, seu *communia decreta*, (Germanice *gemeine Bescheide*), sunt placita Collegii Cameralis, de statu processuque Judicii, personis Cameralibus communicata. *Generalia decreta?*

De quæstione: An & quatenus Status Imperii per ejusmodi communia decreta obligentur, vid. Mem. Vis. Domini Judicis, de Anno 1595., Recess. Vis. Noviss. §. 14. BESOLDUS in Thes. pract. voc. revilio, addatur DECKHER in Vind. tit. 2. n. 13.

§. 15.

Leges Judicii Cameralis non scriptæ, seu *stylus Cameræ*, vocantur jus, Judicio Cameræ proprium, per similes quorundam casuum decisiones non solum, sed & diversorum actuum expeditiones, in posterum eodem modo stricte observandas, introductum, tam Illustrissimis Cameræ Judicibus, quam Cancellariæ, respective in judicando & negotia Cameralia expediendo, normam constituens. *Leges non scriptæ, seu stylus Cameræ quid?*

Differentiam inter stylum, consuetudinem, observantiam & ritum egregie tradunt MENOCHIVS 2. præsumpt 8. n. 6. JOHANNES FABER ad L. 2. C. quæ sit longa consuetudo.

§. 16.

Cum itaque & Illustrissimus Senatus & Cancellaria istiusmodi similitudines respective in judicando ac negotia Cameralia expediendo observent, duplicem inde quoque propullulare stylum, nempe *Illustrissimi Senatus & Cancellariæ*, sequitur; Illi accensentur (1) Consul- *Styli in Camera divisio & ad alia transicio.*

D

ta,

ta, (2) Conclufa seu Senatus Confulta, ac (3) Præjudicia, de quibus fingulis §§. feqq.

De diverfo ftylī Cameralis fignificatu eundemque Romanis Jure-Confultis fuiſſe ignotum, docet BLUM. Proc. Cam. tit. 2. n. 21.

§. 17.

Confulta Camera quid?

Confulta Camerae vocantur conventiones, inter Illuſtriſſimi Dicasterii Cameralis Judices, de quæſtionum dubiarum deciſionibus initæ, normam eventualem in judicando uſque ad ſupervenientem Statuum approbationem *, vel derogationem conſtituentes.

* Quæ ſi acceſſerit, modo dicta Confulta in reſolutiones dubiorum mutari egregie exponit DECKHER in Vind. ad tit. 2. n. 10. 11. & 12. ubi & inter dubia, Confulta, Conclufa, ſeu rectius Senatus-Confulta explicitam differentiam tradit.

§. 18.

Conclufa Camera, ſeu Senatus-Confulta quid?

Conclufa Camerae, ſeu *Senatus-Confulta*, ſunt decreta Senatus, omnibus majorive parti probata, tam in proceſſu, quam deciſionibus obſervanda.

§. 19.

Confulta & Conclufa juri non ſcripto accenſenda.

Sola itaque Illuſtriſſimi Senatus conventionem, abſque omnis Scripturæ neceſſitate, formam dante & Confultis & Concluſis (d), *eadem quoque potius juri non ſcripto, quam ſcripto accenſeri*, palam eſt.

§. 20.

Præjudicia Camera definiuntur.

Præjudicia Camerae ſunt rerum in Camera legitime judicatorum authoritates dubio vel deficienti juri ſubventuræ (e).

§. 21.

(d) Conf. DECKHER in Vind. tit. 2. n. 13.

(e) Idem n. 24. Ubi & differentiam inter præjudicia Camerae ejusque obſervationes videre licet.

§. 21.

Legibus, præter Judicium Camerae, aliis judiciis Ad leges etiam universo Imperio communes transitio, & fundamentalium definitio.
univerſoque Imperio communibus, earumque ordine
primo, Imperii fundamentalibus inſequentibus, eas-
dem definire non dubito, per leges, ſine quibus, ex
præſentibus rerum Germaniæ conditionibus, neque pu-
blici ſtatus, neque communis concordiae ratio conſiſte-
re valet (f).

§. 22.

Reſſus Imperii (Reichs=Abſchiede) ſunt conſti- Reſſus Imperii quid?
tutiones pragmaticæ, de negotiis Romani Imperii, a
Cæſare, conſilio Statuum, promulgatæ, & ſunt vel
ſtrictæ ſic dicti, vel deputationum (vulgo Deputationes
Abſchiede); Illi dicuntur, qui in Comitibus Imperii uni-
verſalibus (auf den Reichs=Tagen): Hi, qui in con-
ventu particulari (alias Reichs=Deputationes=Tag)*
promulgantur.

* A certis illis Statibus, qui ſpecialiter ad illum deputati & appellantur Deputirte Fürſten und Stände, item des Reichs Deputirte Ordinari-Fürſten, quos ordine enumerat B L U M. Proc. Cam. tit. 2. n. 7.

§. 23.

Reſſus Imperii, cum inter leges, Judicio Ca- Reſſus Imperii non ad leges Camera proprias, ſed ad univerſales referuntur.
meræ in ſpecie dictas haud referantur, ſed de negotiis
Romani Imperii in genere diſponant (§. præc.); Ne-
mo certe dubitabit: Reſſus Imperii potius principiis
& normæ judicandi in genere, quam juri, Auguſtiſſimæ
*Camerae * proprio, accenſendos eſſe.*

D 2

* In

* In Camera enim hodie normam in judicando constituturi, eorundem legitima insinuatō, ab Archi-Cancellario, Electore Moguntino, non prius tamen, nisi Inviētissimi Imperatoris. de observandis quoque ab Illustrissimo Cameræ Collegio Imperii recessibus &c. speciale præcesserit mandatum, facienda, præcedat, necesse est; DECKHER in vindiciis tit. 2. n. 9. Ejusce-
modi insinuationem autem potius observantiæ, occa-
sione quarundam, superioribus seculis ab Augusta-
næ Confessionis Statibus, pro se suæque religionis
securitate & defensione, impetratarum constitutio-
num, rescriptorum & mandatorum, Camerali Ju-
dicio, arctioris obligationis gratia insinuatarum, in-
troducæ, præsertim tamen futuris temporibus stricte
retinendæ, quam dispositioni legis scriptæ origines de-
bere, non sine rationis fundamento existimo. In cen-
sum tamen insinuationis minime veniunt legilationes
ante Judicii Cameralis periodum conditæ, hæ enim,
etiam si Cameræ expresse non reperiantur insinuata, eas-
dem tamen ex generali legum observantia, Anno 1495.
semel pro semper injuncta, normam judicandi in Ca-
mera constituere, nemo inficias ibit, conferatur DECK-
HER in Vind. tit. 2. n. 9.

§. 24.

*Jus Imperii
Germanici
commune
quid?*

Jus Imperii Germanici commune in genere vocatur
jus, vicens in universo Germanorum Imperio ac sub se
comprehendens tam jus scriptum, quam non scriptum.
Illud Jure Civili Justiniano, nec non Jure Canonico:
Hoc vero Jure Feudali, Constitutionibus veterum Im-
peratorum non promulgatis, item generalibus Imperii
consuetudinibus absolvitur.

§. 25.

§. 25.

Modo dicti juris communis scripti species, scilicet Jus Civile & Canonicum, partim ex traditione, tacito assensu & longæva præscriptione firmata, partim ex receptione (g), in genere vero, hac limitatione, nisi sacris literis & religioni Imperii (h), item æquitati naturali, sanctionibus moribusque receptis, ac statui Germaniæ publico adversentur (i), legali autoritate in Camera vigent.

Vnde & quatenus jus commune scriptum legum autoritate polleat in Camera.

§. 26.

Juris vero Germaniæ non scripti eatenus Augustissimum Cameræ Imperialis judicium in judicando rationem habet, quatenus (1) tacita summorum Imperantium voluntate, (2) actibus consensum haud tollentibus, eundemque (3) nullis exceptionibus obnoxium reddentibus, ac iisdem (4) rationabilibus * sese nititur.

Quatenus jus Germaniæ non scriptum.

* Actus rationabilis vocatur, qui conformis est Juri Naturæ, Ethico & Politico, itemque saluti cujusvis Reipublicæ non repugnans.

(g) DECKHER in Vind. Tit. 2. n. 15.

(h) Recess. Imp. de 1544. §. 94.

(i) DATTIUS de pace Imp. publ. L. 4. c. 1. n. 3. seqq.

TITULUS III. DE JUDICIO CAMERALI IN GENERE.

§. 27.

*Varius Judi-
cii Cameralis
indigitatur
significatus.*

Multis variisque voculam *Judicii Cameralis* implicitam significatibus indeque *PolySimon* esse, nemo certe! dubitabit, modo enim locum, dijudicandis totius quasi *Romani Imperii* controversiis electum: modo non solum locum, sed simul totum *Imperiale Consistorium*, cum omnibus suis juribus: modo civilem disceptationem, apud eos institutam, qui decidendis civilibus controversiis in *Camera* sunt praepositi: modo denique processum ac procedendi ordinem denotare (a), teste clara experientia, scimus.

Varios adhuc *Judicii Cameralis* significatus tradit
BLUMIUS, *Proc. Cam. tit. 3. n. 2. & 4.*

§. 28.

*Definitio Judi-
cii Cameralis.*

De genuina tamen definitione solliciti, *Judicium Camerale* definire haud dedignamur, per *Judicum*, quibus juris dicundi supremum in *Imperio* munus est injunctum, confessum (b).

Judicium Camerale interdum quoque nominibus
der höchsten Justitz im Heiligen Reich, der Kayserlichen
Justitz, Unser (scilicet Kayserlicher Majestät) und des
Heiligen Reichs Cammer- Gericht, Cammer- Gericht,
Came-

(a) **GEORG. OBRECHT**, de *Judic. disput. l. n. 53. pag. 115.*
WEHNER *Observat. pract. verb. Cammer- Gericht.*
 (b) **DECKHER** in *Vindic. Tit. 3. n. 5.*

Camera, vulgo Judicii Camera Imperialis, Camera Imperialis, der Cammer insignitum esse, textibus allegatis probat BLUM. Proc. Cam. tit. 3. n. 3.; Modo dictum Judicium Camerale & quidem modernum (nisi sola lege & exercendi ratione distet) cum Judicio, in Aurea Bulla, tit. 2. sub nomine Imperialis Curiae, memorato, ac quondam in Aula Caesarea exercito, æquale esse, item in ejus vices modernum Consilium Aulicum non successisse, sed novum plane judicium recentis ætatis esse, vetusque Camerae Judicium neminem successorem accepisse, nisi ipsam modernam, quam vocamus Cameram, egregie docet DECKHER in Vindiciis tit. 3. n. 1.

§. 29.

Camera * vocatur locus, confessui Judicium, quibus juris dicendi supremum in Imperio munus est *Camera quid* iunctum, destinatus.

* Circa diversas vocis Camerae derivationes diversæ hærent Autorum opiniones, BLUM. Proc. Cam. tit. 3. n. 2.; RODING. ff. Cam. L. 1. tit. 1. §. II. DECKHERI tamen sententiæ Vind. cit. loco n. 2. subscribens, nostrum Judicium a cubiculis Principum, in quibus causæ supremæ justitiæ fuere agitatæ, Camerae nomen sortitum esse, autumo.

Ad TITULUM QUARTUM.

Circa originem & progressum Judicii Cameralis in genere consideranda veniunt	Historia Judicii Cameralis, quæ est vel	1) Ante Maximilianea (§. 30.) versans, vel	circa puram Historiæ memorationem.	<i>De utraque vid. Deckher Vind. tit. 4. princ.</i>
		2) Maximilianea (§. 31.)	circa illustrem controversiam: de novo Judicio Camerali, Anno 1495. erecto, exponendam.	
		3) Maximiliani ætate sequior (§. 31.)		
Varia Judicii Cameralis sedes, circa quam notanda		1) Locus administratæ justitiæ ante annum 1495., de quo vid. DECKHER Vind. cit. loc.		
		2) Mutatio ejusdem usque ad fixam perpetuam Spiræ sedem (§. 32.)		
		3) Deliberata nova in alium locum translatio (§. 33.) & denique		
		4) Hodierna Judicii Cameralis sedes Wezlaræ constituta (§. 34.)		

TITU-

TITULUS IV.

DE ORIGINE ET PROGRESSU JUDICII
CAMERALIS.

§. 30.

Delineandæ Historiæ Judicii Cameralis calamum ^{Historia Judi-}
stringens, eandem vel ante Maximilianeam, vel Maxi- ^{cii Cameralis}
milianeam, vel Maximiliani ætate sequiorem esse, no- ^{ante Maxi-}
tandum venit; Isti non solum, sed & controversiæ, de ^{lianæ remis-}
novo Judicio Camerali anno 1495. erecto, exponendæ ^{sive.}
laudabilem consecrarunt operam DECKHER (a), ibique
citati Autores; In Historiæ Cameralis Maximilianæ au-
tem, nec non historiæ, hujus ætatis sequioris enodatio-
ne, admodum solliciti fuerunt RODING. (b), BLUM. (c),
pluresque alii; Quorum laboribus gavissus, perbreve
inde sequentem repetere enarrationem, non dubito.

§. 31.

Maximilianus Primus ad conservandam promul- ^{Circa ætatem}
gatam pacem publicam *, tollendaque varia Procerum ^{Maximilia-}
Imperii gravamina ^{neam.}

- 1) Judicii Cameralis novam instituit periodum, 31ma
Octobr. anni 1495 **.
- 2) Hoc Judicium, ob sportulas abrogatas, prima vice
obdormivit, anno 1499.
- 3) Restauratum tamen est ab eodem Maximiliano, an-
no 1500.

E

4) Se-

(a) Vind. Tit. 4. pr.

(b) Pand. Cam. Lib. 1. tit. 2.

(c) Proc. Cam. Tit. IV.

- 4) Secunda vice corruit anno 1501.
- 5) Interim Maximilianus Camerale Judicium per Proceres Aulæ administrari curavit, anno 1502, donec
- 6) ab eodem fuerit renovatum, anno 1503.
- 7) Tertia vice dispersum est, anno 1504.
- 8) Iterumque restauratum, anno 1507. & continuatum usque ad annum 1519, ubi
- 9) mortuo Maximiliano, illud per Vicarium Imperii exercitum, usque ad
- 10) a Carolo V. restauratum & antiquis XVI. Assessores non solum duo, anno 1521, sed & insuper
- 11) Sex alii adjecti fuerint, anno 1530.
- 12) Hocce Collegium quarta vice dispersum, anno 1544.
- 13) A Carolo Quinto autem & quidem eo solo, rursus erectum fuit, anno 1548, donec
- 14) Antiquus præsentandi modus revocatus fuerit, anno 1555.
- 15) Numerum Assessorum ad 32, anno 1566, ad 50. autem
- 16) extensum reperimus, anno 1648.

*Maximiliani
etate sequior.*

* Promulgata est hæc pax Wormatiæ, 7ma Aug.
1495.

** Hujus periodi prima Audientia Francofurti ad Moenum, 3ta Novembris habita, prima vero sententiarum publicatio, 7ma Novembris, dicti anni, celebrata fuit.

§. 32.

Varias Judicii Cameralis sedum mutationes, usque ad fixam perpetuam Spiræ sedem optime designare videtur, qui mentione omnium facta, eas sedes appellat, quo se judicium, animo ibi permanendi, donec vi externa, aut jussu superioris avocaretur, aliave justa ratio urgeret, contulit.

*Historia varia
Judicii
Cameralis se-
dis brevibus
narratur.*

Loca vero hæc sunt;

- 1) Francofurtum, a 31ma Octobris 1495, usque ad mensem Aprilis, 1497.
- 2) Wormatia, usque ad annum 1500 *.
- 3) Norimberga, a 24. Cal. Martii, usque ad justitium mox secutum **.
- 4) Wormatia secundum: a XIII. Junii, 1509, ad usque annum 1520 ***.
- 5) Norimberga secundum: a XX. Novembris, 1521, usque ad annum 1524.
- 6) Eslinga, ab anno 1524, usque ad annum 1527.
- 6) Spira, a mense Julio, anni 1527: Ubi sedes per leges Imperii anno 1526. designata, in Comitibus Imperii vero anni 1529. ad duos annos tantummodo electa (d), anno vero 1530, tanquam perpetua fixaque constituta fuit, (e) ****.

* Augusta Vindelicorum hic, quia ibi jus dictum non fuit, omittitur.

** Augusta & Ratisbona, tum ob ejus historię incertitudinem, tum contradictionem Statuum contra utraque judicia, vix huc referendæ veniunt.

E 2

*** Spira

(d) Recess. Imp. 1529. §. Es ist auch 2c. 30.

(e) R. I. 1530. §. Darzu meynen und wollen wir 2c. 83.

*** Spira hic, quia tumultus Wormatiensis vitandi causa, locus ibi tumultuarius electus, omittitur.

**** Wimpina, Anno 1539. & 1546., Eslinga vero, anno 1555. & 1556, judicio Camerali momentaneam tantum sedem dederunt.

§. 33.

Deliberationes, de transferendo in alium tutiorem locum Judicio Camerali, quando insecuta.

Securitate ob belli, pestis incendiique calamitates Spiræ exspirante (*f*), ac hoccemodi justitiæ obstaculo, tam Cæsareæ Majestati, quam conventiculo Ratisbonensi, ab Illustrissimo Camerali Collegio satis prolixè relato (*g*), anno 1680. seqq., deliberationes de transferendo Judicio ad alium tutiorem locum, ast, quod dolendum! post vulneratam causam (Spira nempe occupata plurimisque Actorum Cameralium monumentis partim concrematis, partim vero infestis hostium faucibus relictis) demum insecutæ fuerunt (*h*).

§. 34.

Judicii Cameralis sedes, Wezlaria quando fixa?

Has deliberationes, variaque translocationis fata tandem excepit hodierna Illustrissimi Judicii sedes, Wezlariae fixa (*i*): ubi die 10ma Februarii primum decretum in extrajudicialibus iterum datum; Audientia vero prima 15ta Maji, 1693, denuo habita fuit (*k*), donec anno 1704. & quidem IV. Aprilis, perniciosum insequeretur justiti-

(*f*) DECKHER in Vind. Tit. 4. n. 15.

(*g*) Idem cit. loco.

(*h*) Dominus de LUDOLF Hist. Sustent. Jud. Cam. §. XIII.

(*i*) Idem cit. loco.

(*k*) DECKHER in monument. Lect. Cam. præfat. & ad Kochium part. II. Tit. 34. n. 4. LUNCK. ad Capitul. Josephi art. 41. STRUV. in Syntagm. Hist. Germ. Diss. 37. §. 69. & D. 38. §. 16. & 37.

justitium, quod cum XXVIII. Januarii, 1711, consequenter post septem annos, demum suum diem obiit (l) **.

* Quæ vid. apud Dominum de LUDOLF Hist. Sust. Jud. Cam. in annotat. ad §. XIII.

** De Judiciis Cameralis, actorumque Cameralium translatione ejusque formalibus conferantur BLUM. in Proc. Cam. tit. 4. n. 17. & 18. RODING. ff. Cam. L. I. Tit. 2. n. 11. & 12.

TITULUS V.
DE JUDICE CAMERÆ.

Conf. Tab. 11.

§. 35.

*Judex Camerae (per eminentiam ita dictus) ** est ^{Judicis Ca-}caput ^{mera definitio.}Judicii Cameralis, negotia, in eo expedienda, ex præscripto ordinationis dirigens (a).

* Dico per eminentiam, quia per verba Richter und Urtheiler alias non solum modo dictus Judex Camerae, sed & Præsides & Assessores intelliguntur, vid. DECKHER ad rubrum Ord. Cam. tit. 1. n. 1.

§. 36.

Judex Camerae Imperatoris, aut eum repræsentantium * constitutione, prævia de sede vacante ** de-^{Ejusdem con-}stitutio, bite facta relatione (b), nominatur (c), ac solitum Officii juramentum *** coram pleno Senatu præstare tenetur (d).

E 3

* Qua-

(l) LUDOLF cit. loco §. 13. & 14. LANGE in der Einleitung zum Teutschen Jure Publico.

(a) C. P. I. Tit. 8. §. pen. Vis. Recess. de An. 1713. §. 1.

(b) C. P. I. Tit. 5. princ.

(c) C. P. I. Tit. 1. §. 2.

(d) DECKHER Vindic. ad tit. 5. n. 5.

* Quales sunt Vicarii Imperii, item ex speciali mandato Rex Romanorum; TEXTOR ad Recept. Imp. nov. disp. 2. th. 18. & in Jure Publico Cæsareo tit. 12. n. 407. Quinquertium Camerale Q. 1. n. 54. usque 89.

** Quid circa sedem Judicis Camerae vacantem a Collegio Camerali observandum veniat, de eo vid. BLUM. Proc. Cam. tit. 5. n. 4.

*** Formula hujus Juramenti vid. C. P. I. tit. 71.

§. 37.

Conditio.

Judicis Camerae conditio est: (1) Quod debeat esse Princeps Ecclesiasticus, aut Secularis (e) *, (2) ex Imperio nationis Germanicae ** natus (f), (3) Religioni vel Catholicae, vel Evangelicae vel Reformatae addictus (g).

* Secularem præ Ecclesiastico, modo haberi ac eandem cum hoc sui status eminentem conditionem docere possit, constituendum esse, tradit DECKHER, in notis ad Ord. Cam. tit. 1. §. 1. n. 19. & 22.

** Quaestionem: An & extra Imperium Germanorum, patre tamen Germano, vel vivo Avo paterno natus, a Judicis Camerae dignitate repellendus, negando contra BLUMIUM Proc. Cam. tit. 5. n. 6. optime discutit DECKHER, in notis ad Ord. Cam. tit. 3. n. 22. 23. & 24.

§. 38.

Qualitas.

Qualitas Judicis Camerae in eo consistit: Quod sit (1) Vir candidus (2) prudens (3) strenuus (4) idoneus (5) pe-

(e) C. P. I. tit. 1. pr.

(f) C. cit. loco.

(g) C. P. I. Tit. 3. §. 3. ibique not. Recept. Imper. de 1555. §. 106. DECKHER in notis ad Ord. Cam. Tit. 3. n. 103. seqq. STRAUV. in Jure Publ. Disp. 24. §. 60.

(5) peritus ac (6) ejusmodi gravitate corruscans, quo apud Assessores ceterasque personas Camerales non minus ejus honor & reverentia, sed & in exequendo munere, ex debito timore autoritas inviolata ubique consistat (b).

§. 39.

Officium Judicis in genere absolvitur (1) strictim ^{Officium in genere.} observando Ordinationem Cameralem ac juxta eandem non solum, sed & (2) infecutas sanctiones, receptum stylum, statuum privilegia, Germaniæ consuetudines & observantiam, itemque jura communia * omnia negotia, imprimis vero causas ac processus dirigendo (i), (3) soli Judicio Camerali vacando, quoin nec Commissionibus (k), nec aliorum juramentorum susceptione (l), aut negotiorum oneribus (m) sese impediri sinat, ac denique (4) omnibus, quæ in Illustrissimi Judicii contemptum collimare possunt, derogando (n) **.

* Cum igitur hisce legibus Judicis directio sese nitatur, per se patet, quod earundem bene gnarus esse debeat, C. P. I. pr. Tit. 10. pr. R O D I N G. ff. Cam. L. 4. tit. 2. n. 4. indeque porro est: ut Judex (1) non solum Codicem, in quo Statuum privilegia, Recessus Visitationum & Memorialia conscripta sunt, compleri & in communi Senatorio asservari, sed insuper (2) ex eodem Codice tabulas per duos Assessores confici, ac in dicto Senatorio, ad continuam memoriam, suspendi curet,

(b) C. P. I. t. 1. pr. tit. 3. pr. tit. 10. pr. & §. 3.

(i) C. P. I. tit. 6. §. 2. Vis. Recess. de 1713. §. 1. & 2.

(k) — Tit. 7. §. 1.

(l) — Tit. 7. §. ult.

(m) — Tit. 7. pr.

(n) — Tit. 1. §. 6.

curet, C. P. I. Tit. 16. §. 3. Tit. 15. §. 4. item (3) ut consulta, in extraordinariis negotiis facta, peculiari libro, quo a reliquis Assessoribus quoque observari queant, inferi, C. P. I. Tit. 15. §. 20. ac denique (4) ut diversas Doctorum opiniones, fortasse in relationibus causarum a Collegio approbatas, per aliquot Assessores colligi, in peculiarem Codicem per Protonotarium, duntaxat in modum conclusionis, conscribi, ac Cancellariæ Moguntiacæ, per Imperatorem & Status in Comitibus ad publicandum transmitti jubeat, interim conclusis, in decernendo processus & decidendo causas, observatis, C. P. I. Tit. 16. §. 5. Recess. Imp. de 1654. §. 135.

** Unde personas Camerales, prohibitis sectis adhærentes, cum consilio ac præscitu Assessorum, sub indignatione Cæsarea, ab officio removeat, C. P. I. Tit. 3. §. pen. Recess. Vis. Nov. de 1713. §. 7. De arcanis Judicii proditis quæstionem acrem instituat, ac, ad magis evitandam ejusmodi divulgationem, ut protocollo Assessorum, in Senatibus conscripta, in Archivo relinquuntur, similiter, ut Senatoria, iis absentibus, quibus in illis adesse licet, claudantur, serio mandando prospiciat; C. P. I. tit. 16. §. 6. 7. & 8. addatur BLUM. Proc. Cam. tit. 5. n. 11. & 45.

§. 40.

Officium Judicis, ut Assessores in Senatu sua munia rite obeant, in specie describitur.

Officium Judicis in specie & quidem (1) in observando, ut Assessores in Senatu sua munia rite obeant, satis accurate determinat C. P. I. tit. 2, quod intrepide secutus, regulas inde abstrahere mihi licebit sequentes:

(1) Judex non solum semetipsum, sed & Assessores, ceterasque Collegii Cameralis personas justo & præscripto tempore adesse, in deficientes, aut sero venientes vero, nullis excusationibus, præter legitimas, admissis, æqua-

æqualiter animadvertat (o); (2) Relationes, omniaque in Senatu tractanda acceleret, (3) tempus in Senatu inutiliter conteri non patiatur, sed (4) quæ litis progressum impedire possunt, probe attendat, iisque (5) remoras nectat *, (6) ordinem ** in referendo juxta repertorium suum, nisi aliæ graviorum, aut magis privilegiatarum causarum relationes *** seriem interrompant, fervet, (7) relationem diversis sessionibus absolvi (excepto casu summæ necessitatis) haud permittat, sed (8) Assessores non dimittat, antequam sententia in scripturam redacta, in Senatu prælecta; in librum destinatum inscripta, ac per Referentes subscripta fuerit. (Reliqua in Senatu observanda alibi).

* Consequenter superfluitatem, inutilem retardationem, desidias, confusionem, inanes disputationes, interloquia & discessus, deliberationes in Circulo (de quibus Recess. Vis. Noviss. §. 29.) infructuosas allegationes, supervacuas repetitiones, interpellationes, injuriosa verba, disputationes, inimicitias discordiasque inter Assessores, inutilem in communi Senatorio, præviam congregationem, item, præter necessitatem, assurgendi & aliena tractandi licentiam minime concedat.

** Ordinem causarum conclusiones antiquius factæ constituunt, C. P. I. tit. 11. §. 6. & 8.

*** Quas recenset BLUM. Proc. Cam. tit. 5. addatur Ord. Cam. P. I. tit. 10. §. 8. vers. Es wäre dann ic. C. P. I. tit. 11. §. 9.

§. 41.

Extraordinariarum deliberationum cœtus in genere judex, nonnisi summa urgente necessitate *, concedat eosque ita instituat, ut minima ordinariis litium disceptationibus remora injiciatur (p).

Officium Judicis circa extraordinarias deliberationes in genere.

F

* Hæc

(o) C. P. I. tit. 11. pr. addatur tit. 14. §. 5.

(p) C. P. I. tit. 15. §. 4. Recess. Visitat. noviss. §. 17. seqq.

* Hæc necessitas communi Assessorum consilio
trutinanda est, C. P. I. tit. 15, pr. Recess. Vis. Nov. §. 2.

§. 42.

*Circa delibe-
rationes in Se-
natu pleno.*

Judex in rite obeundo munere circa Senatus pleni
deliberationes * in specie præter ea, quæ de extraordi-
nariis deliberationibus §. antec. in genere prædicata pro-
stant, (1) ordinem præscriptum, ficuti in omnibus, ita
& in colligendis votis exacte fervet (q), ea vero (2), quæ
in pleno Senatu semel conclusa, per particularem tra-
ctationem rescindi haud concedat (r).

* Causæ, propter quas Senatus plenus convo-
candus, vid. C. P. I. tit. 15, §. 5. addatur BLUM. Proc.
Cam. tit. 5, §. 31.

§. 43.

*Circa extra-
ordinariarum
causarum de-
liberationes in
specie.*

Circa causarum extraordinariarum deliberationes *
in specie Judex (1) ordinem & mutationem, ejus arbitrio
relictam (s) attendat, ac (2) Consulta & Conclusa, in
ejusmodi extraordinariis negotiis lata in peculiarem Co-
dicem, quo a reliquis Assessoribus quoque observari
queant, conscribi curet (t).

* Quænam causæ ad has deliberationes referantur,
vid. BLUM. Proc. Cam. tit. 5, n. 32, 33, 46, & 47. ibique
alleg. text.

§. 44.

*Officium Judi-
cis in Audien-
tia.*

Officio in Audientia rite perfuncturus Judex in ea-
dem tempus, ne inutiliter conteratur, ac disceptationum
pro-

(q) C. P. I. tit. 15, §. 15.

(r) ————— §. pen.

(s) C. P. I. tit. 15, §. 9. Recess. Visitat. noviss. §. 31.

(t) ————— §. 20. ————— §. 32.

progressus impediatur, probe attendat, indeque (1) Procuratores (*u*) non solum, sed ceterarum personarum unumquemque tempestive adesse, omniaque (2), ut ordine praescripto proponantur, jubeat (*x*), (3) silentium & attentionem procuret (*y*), (4) supervacaneas submissiones (*z*), (5) longiores inanesque recessus (*aa*), (6) Procuratorum dicteria, convitia, dicacitates, injuriosa inutiliaque verba non minus, ac denique (7) celeritatem in dictando nimiam haud concedat (*bb*). (Reliqua de Audientiis observanda alio loco).

§. 45.

Judicis commeatus cum eadem sit cum Assessorum ^{Commeatus} absentia ratio (*cc*), sequitur: (1) Quod eidem, nec sine ^{Judicis.} venia, nec (2) ultra tempus, ordinatione praefixum, quod, salva tamen praesidiali venia (de qua infra, Tit. 7. §. 62. item Tit. seq. §. 48. in nota**) plerumque decem septimanarum esse solet (*dd*), abesse liceat.

De neglectis vid. infra Tit. VII. §. 63. ubi eorundem mentio in genere fit.

§. 46.

Judicis Camerae Salarium hodiernum est 11733. ^{Salarium.} tal. 30. crucig.

F 2

TITU-

(*u*) C. P. I. tit. 17. §. 7. Recess. Visitat. noviss. §. 101.

(*x*) — " — §. 7. pr. & §. 8.

(*y*) — " — §. 4. Recess. Visitat. Noviss. §. 56.

(*z*) — " — §. 3.

(*aa*) — " — §. 5.

(*bb*) — " — §. 6. Recess. Visitat. Noviss. §. 101.

(*cc*) Dominus de LUDOLF in Comment. System. pag. 440, ubi & modum veniam petendi hodiernum tradit.

(*dd*) C. P. I. tit. 8. §. 12. & 13.

TITULUS VI.
DE PRÆSIDIBUS CAMERÆ.

§. 47.

*Præsidium Ori-
go.*

Cum Judice absente, in causis Electorum, Principum, horumque dignitate præditorum, ob plerumque deficiens in iisdem præsidium, a nemine, nisi Comitibus vel Baronibus obeundum, haud exigua animadverteretur retardatio (a), insuper autem, Judici Cameræ diversis præesse Senatibus*, impossibile videretur, inde inter Assessores electi Comites Baronesque, qui hisce superesse, postea vero non solum Præsidium nomine insigniri (b), sed & relationibus habendis aliisque Assessorum muneribus excipi cœpere.

* Qui instituti fuerunt anno 1530, BLUM. Proc. Cam. tit. 6, num. 4.

§. 48.

Definitio.

*Numerus in
legibus deter-
minatus &
hodiernus.*

Constitutio.

Præsides Cameræ sunt personæ illustres, Judicis absentis vices sustinentes eumque sublevantes; Eorundem numerus (1) in Recessu Imperii de anno 1654. §. Diemeil auch 2c. 11. item in Instrum. Pac. art. 5. §. Præterea &c. 53, quidem quaternarius, hodie vero tantummodo binarius deprehenditur, (2) constituuntur ab Imperatore, aut eundem representantibus (de quibus Tit. præc. in nota ad §. 36. mentio facta) & quidem (3) non-

(a) O. C. de 1500. tit. 3. §. 1.

(b) Recess. Imp. 1530. §. Diemeil nun 2c. 76. O. C. P. I. tit. 10. §. 13. junct. C. P. I. Tit. 11. §. 1. 4. 7. 12. & 13.

(3) nonnisi Comites, vel minimum Barones (c)*, (4) ^{Conditio.} cum Judice Camerae, quem repræsentant absentem, eandem qualitatem habere ac (5) simile officium (d) ^{Qualitas.} sub- ^{Officium.} ire debent, (6) Commeatus neglectorumque intuitu cum Assessioribus (de quibus Tit. seq. §. 61. & 63.) ^{Commeatus.} eandem habent relationem **, ac denique (7) quilibet eorum 3656. taler. salario hodie quotannis gaudet. ^{Salarium.}

* Quod mediante examine generali (de quo infra Tit. seq. §. 52.) investigatur, Dominus de LUDOLF in Comment. System. pag. 433. Quinquertium Camerale Q. I. n. 58. & seq.

** Nisi, quod illis tres dies, venia Præsidiali (de qua tit. seq. §. 62.) impetrandæ in spatium sex septimanarum non computentur, Dominus de LUDOLF Com. System. pag. 439.

(c) C. P. I. Tit. I. §. 2.

(d) De quibus Tit. præc. §. 38. 39. 40. & 41. actum.

CONSPECTUS AD TITUL. VII. DE ASSESSORIBUS.

	1) Defini- tio. (§. 49.)				
	2) Consti- tutio (§. 50.) quæ perficitur	1) Præsentatione. (§. 51.)			
	3) Condi- tio. (§. 55.)	2) Examine, eoque vel (§. 52.)		Generali.	
	4) Quali- tas. (§. 56.)	3) Cooptatione (§. 53.), quam insequitur ju- ramenti præstatio. (§. 54.)		Speciali.	
	5) Offici- um. (§. 57.)				
In Assessoribus no- tanda se- quentia	6) Vestitus. (§. 60.)	in gene- re		1) Circa Se- natus fre- quentati- onem.	
	7) Com- meatus. (§. 61. & 62.)	in specie vel	in Senatu (§. 58.), idque vel	2) Circa expeditio- nem, tum supplica- tionum, (de qua alio loco.)	
	8) Negle- cta & quæ nam distri- buantur. (§. 63.)		in Audi- entia. (§. 58.)	1) Quo- modo acci- pantur, cu- stodiantur & restitu- antur. (§. 59.)	1) modo referen- di.
	9) Pœna, de qua alibi.			tum 3) actorum, circa quam notentur	2) vota- di.
	10) Salarium. (§. 64.)			2) Quomo- do referri debeant, id- que obser- vatis.	3) Sen- tentias conci- piendi.

NB. De
hisce o-
mnibus
alio loco

TITU-

TITULUS VII.
DE ASSESSORIBUS.

§. 49.

Assessores Camerae * sunt personæ, quæ res contro- *Definitio.*
versas, ad forum Camerale pertinentes, cognoscunt &
decidunt **.

* De nomine Assessorum, ex Jure Civili a BLU-
MIO Proc. Cam. tit. 7. num. 1. incongrue derivato, vid.
DECKHER ad Koch. part. I. tit. 9. n. 1. & 2. item in no-
tis ad Ord. Cam. tit. 1. in rubro.

** De Assessorum in ordinarios & extraordinarios
inveterata abrogataque divisione, vid. BLUM. Process.
Cam. tit. 7. n. 4. §. & 6.

§. 50.

Constitutio Assessorum perficitur (1) præsentatio- *Constitutio.*
ne, (2) examine, (3) cooptatione, quam insequitur
juramenti præstatio (de qua §. 54.).

§. 51.

Præsentationem * ejusque formam & ordinem pecu- *Præsentatio.*
liari schemate, Tab. III. hic quoque cum notis adjun- *Conf. Tab. III.*
cto, egregie delineavit DECKHER (a), ac circa eandem
notandum: (1) Dignitate Assessoratus vacante, Colle-
gium Camerale iis, quorum mortuus, vel munere se ab-
dicans ** præsentatus fuit, vacantiam refert, qui (2)
intra sex menses, a die denunciationis *** per nun-
tium **** faciendæ (b), duos vel tres ***** eosque
vel nobiles, vel graduatos Juris *****; jurium com-
munium non solum, sed & (4) consuetudinum Provin-
ciarum ac circulatorum præsentantium bene gnaros, in-
deque (5) in iisdem natos & educatos, aut si ibidem
ido-

(a) In notis ad O. C. P. I. tit. 1. n. 29. & 30.

(b) C. P. I. tit. 5. §. 5.

idoneos non possint reperire, (6) ex provinciis seu circulis vicinis desumptos præsentrare debent (c); Sex mensium, iisque adhuc hodie superhabendo duarum vel quatuor septimanarum spatio **** (d) vero, sine ulla aut idonearum personarum præsensatione effluxo, (7) Collegium Camerale ex illius requisiti provincia circulove aliquem idoneum, aut, tali ibi non invento, ex proximo circulo in locum vacantem surrogandi potestatem habet (e); Recipiendus tamen ejus religionis esse debet, cujus præsentrandus a Statibus esse debuisset (f).

* Præsensationis originem anno 1507. factam esse, tradit Dominus de LUDOLF in Historia Sustent. Cam. §. 2. lit. e. pag. 18.

De circulis præsentrantibus egregie differit DECKER, in notis ad O. C. P. I. Tit. 2. ubi & cujuscunque circuli directores nominat, a num. 46. usque 61.

Inveteratam Assessorum præsensationem in C. P. I. tit. 1. §. 2. & 4. hodiernum vero in I. P. art. 5. §. Præterea &c. §. 3. & §. pen. juncto Recess. Imper. de 1654. §. Demnach auch 2c. 169. videre licet.

Quod præsentratus suum præsentrantem in specie non repræsenteret, vid. Recess. Visitat. Noviss. §. 22. LUDOLF. Comment. System. Sect. I. §. 1. n. 4. circa finem.

Circulorum præsentrantium olim tantummodo sex fuisse, iisque circulum Austriacum & Burgundicum demum anno 1570. accessisse; Circulum Saxonicum autem, anno 1648, in duas partes divisum & ita novem circulos factos esse refert BLUM. Process. Cam. tit. 7. n. 10.

** De

(c) C. P. I. tit. 5. §. 9 Recess. Visit. Noviss. §. 15.

(d) Recess. Imp. de 1654. §. Die Ersez und Bestellung 2c. 2.

(e) C. P. I. Tit. 5. §. 21. ibique not.

(f) Recess. Imper. de 1654. §. Doch soll 2c. 23.

** De resignatione, morte, novaque institutione Assessorum vid. DECKHER in notis ad O. C. P. I. tit. 4. num. 9. usque 31. inclusive.

*** Quæ facta censetur a die præsentationis literarum a Camera emanatarum, DECKHER in notis ad O. C. P. I. tit. 4. n. 31. Quo die præterlapso, tempus semestre, præsentationi præfixum incipit esse continuum. DECKHER cit. loco, n. 45. ubi & quæstionem:

Si intra semestre præsentatus, ea, quæ styli sunt, præstet, eo lapso, rejiciatur, an status jure alium præsentandi lapsu termini continui ceciderit? An vero a tempore factæ præsentationis cursus sistetur, a tempore præsentati non admissi, incepturus iterum, medio termino cassato, utiliter computandus?

optime discutit.

**** Quo eo certius sciri possit, quando præsentandi potestas ad Collegium Camerale devoluta sit.

***** Quid Juris (1) in casu unius tantum præsentati, ubi plures requisiti, nec non (2) in casu duorum pluriumve præsentatorum, sed unius tantum pro idoneo æstimati, vid. Recess. Imper. de 1654, §. Gleichwohl aber 2c. 27. & §. Sintemahlen aber 2c. 28, addatur DECKHER in not. ad O. C. P. I. tit. 4. n. 77. 78. 79. & 80.

***** De præcepta (C. P. I. tit. 1. §. 2.) numeri Nobilium & Doctorum æqualitate olim, hodie autem nunquam, aut rarissime observata vid. DECKHER in Vind. tit. 7. n. 15. Idem, in notis ad Ord. Cam. P. I. tit. 1. n. 56. & tit. 3. n. 89.

***** An hisce duabus quatuorve septimanis, in Recess. Imper. 1654, §. Die Ersez- und Bestellung 2c. 22. adjunctis, semestre fatale (de quo in O. C. P. I. t. 4. §. 2. mentio facta) mutatum, & hac lege omissa, nunc

G

spatium

spatium septimestre statuendum, de eo vid. DECKHER
in not. ad O. C. P. I. t. 4. n. 28. 29. 30. & 76.

§. 52.

Examen.

Quoad examen: Hoc est vel generale, vel speciale, illud, per duos Assessores Deputatos, præsentatum, de nomine, parentibus, studiis, officio, juramento, si cui est adstrictus quacunque ratione, an ab eo solvi possit, gradu Academico, vel equestri dignitate, interrogando perficitur. Hoc speciale vero, non solum relationem, ex causæ cujusdam conclusæ actis habendo, sed & quæstionibus dubiisque, insuper a Senatu deputato factis satisfaciendo absolvitur.

Vid. Dominus de LUDOLF in Comment. System. pag. mihi 434. 435. & 436.

§. 53.

Cooptatio.

Cooptationem quod attinet: Regulariter præsentatorum in examine maxime idoneus repertus (g), aut, si omnes eruditione fuerint æquales, prius præsentatus * & quidem pure, sine voti in eventum protelatione **, per conclusum pleni *** cooptandus jubetur (h) ****.

* Nobili præ ignobili, si cum hoc præsentatus, ac pari in examine inventus fuerit scientia, quandam prærogativam competere, ex Ord. Cam. part. 1. t. 3. in pr. verbis: so der Rechten gewürdiget 2c. asserit RODING. in ff. Cam. L. 4. tit. 4. num. 18.

** Unde, si quid restabit scrupuli, perrogatio iteranda, C. P. I. tit. 5. §. 12. DECKHER in not. ad O. C. P. I. tit. 5. n. 66.

*** De

(g) C. P. I. tit. 5. §. 11.

(h) Visitat. Memor. DD. Jud. & Ass. de anno 1562. §. Auf die Sälle 2c. 17. & Recess. Visitat. Noviss. §. 22. conferantur DECKHER ad Ord. Cam. P. I. t. 4. §. 3. n. 40. & seq. Dominus de LUDOLF in Comment. System. p. 435.

*** De hoc concluso, quemadmodum præsentatus certior reddatur, vid. Dn. de LUDOLF in Comment. System. pag. 435. addatur DECKHER ad Ord. Camer. part. I. tit. 4. art. 2. n. 12.

**** Ad variam confusionem suspicionemque tamen evitandam duorum fratrum unus in Assessorem, alter in Procuratorem non recipitur, C. P. I. tit. 5. §. 18. addatur DECKHER in notis ad O. C. P. I. t. 5. n. 61. 62. & 63. RODING. L. 4. t. 3. §. 20. & in Mantissa XI, RHOLAND in Quæst. Cam. 4.

De Socero cum genero, vel vitrico cum privigno, vid. placitum Visit. de anno 1713, relationi ad Imperatorem, sub lit. D. adjunctum, §. ult.; Conferatur RODING. ff. Camer. L. IV. tit. III. n. 21. ubi, Socerum cum genero uno eodemque tempore Assessores agere posse, affirmat.

§. 54.

Cooptationem insequitur iuramentum fidei *, quod ^{iuramenti præstatio.} cooptatus, erga Imperium & Collegium, in pleno Illustrissimi Senatus confessu præstat **, ubi & iterata stipulatione ad sceptrum promittit, se sexennio integro officium Assessoratus esse continuaturum (i), quo peracto, per pedellum ad locum, ubi est sessionis ordo ***, deducitur & tres proximas audientias cum Præside & alio Assessore **** frequentat (k) *****.

* Cujus formula vid. C. P. I. tit. 71. & 85.

** Quo præstito, a iuramento, quo suo Domino antehac obstrictus fuit, relaxatur, C. P. I. tit. 5. §. 10. plerumque tamen in ipsis literis præsentatiis præsentato, in eventum receptionis futuræ, iuramenta ac obligationes a præsentante remittuntur.

G 2

Quod

(i) C. P. I. tit. 4.

(k) Dominus de LUDOLF in Comment. System. pag. 436. ubi & reliqua introductionis solennia reperiuntur.

Quod & Veteranus Assessor altiorem locum sive sessionem consecutus, juramentum fidei &c. præstare debeat, docet DECKHER ad Koch. tit. 57. num. 2.

*** Circa quem notandum, quod, licet cooprandus in locum decedentis substituatur & decedens priorem locum obtinuerit, tamen denuo electus suo Collegæ, ab eodem statu præsentato, illum locum relinquere teneatur; MAGENH. ad O. C. P. I. tit. 4. rubro ibidem, DECKHER ad O. C. P. I. tit. 4. §. 5. n. 68. Idem in Vindiciis tit. 7. n. 29.

**** Cui, etiamsi illum, juxta dignitatem sui præsentantis, alias ordine antecedit, dextram tamen præter solum sessionem, per has tres audientias relinquere tenetur, DECKHER in Vind. ad Blum. tit. 7. n. 28. in fine.

**** Insuper adhuc addi meretur: Quod per sex menses continuos, ne unius quidem diei aut noctis absentia interrumpendos, in loco Judicii præsens esse debeat; Domin. de LUDOLF in Comment. System. p. 437.

§. 55.

Conditio.

Quoad conditionem: In Assessore requiruntur (1) honestas, (2) vitæ integritas (l), (3) quod sit natione Germanica ortus, (4) ex legitimo matrimonio prognatus (m), (5) vel nobilis (n)*, vel graduatus Juris (o)**, ac denique (6) religioni vel Catholicæ, vel Evangelicæ vel Reformatæ addictus (p).

* Quomodo nobilitas comparata esse debeat, vid. DECKHER in Vind. tit. 7. n. 33. & ad Ord. Cam. P. I. tit. 1. n. 56. & seqq., item n. 66. & 67.

(l) C. P. I. tit. 3. §. 1.

(m) C. P. I. tit. 3. §. 5. DECKHER in not. ad O. C. P. I. tit. 3. n. 38. Idem ad Kochium P. I. tit. 3. n. 5.

(n) C. P. I. tit. 1. §. 2.

(o) C. P. I. tit. 3. §. 1.

(p) C. P. I. tit. 3. §. 3. ibique in nota. Recess. Visitat. Noviss. §. 7. DECKHER in notis ad O. C. P. I. tit. 3. n. 109. & tit. 4. n. 34. junctis Consult. for. L. I. P. I. cap. 8. n. 24. & cap. 11. n. 28. seq.

** Gradum vero, ut in Academiis, vel Imperatoris, vel Regis Romanorum, vel Pontificis autoritate confirmatis nactus sit, C. P. I. tit. 3. §. 1. (q), item O. C. P. I. tit. 3. §. 2. efflagitant, unde etiam Doctores bullati repelluntur.

§. 56.

Qualitatem quod concernit: Assesores (1) peritia, *Qualitas.* idoneitate, prudentia praeditus, (2) iurium non minus *, quam Germaniae consuetudinum morumque optime gnarus, (3) dexteritate corruscans, (4) in causis juridicis dirimendis expertus **, ac denique (5) in praxi versatus postulatur (r).

* De non adeo rigide in Assessoratu hodie observando studio juridico quinquennali in Academiis sub Imperio sitis, vid. BLUM. Process. Cam. tit. 7. n. 37. DECKHER in Vind. ad h. t. n. 36. & in notis ad O. C. P. I. tit. 3. n. 86.

** Idcirco Clericos excludere ab Assessoratu contendit RENNEMANN in Jurispr. Rom. Germ. membro 4. disp. 4. th. 40. Ast conferatur DECKHER in not. ad O. C. P. I. tit. 3. n. 30.

§. 57.

Officium in genere quod attinet: Assesores (1) praescripta in ordinatione strenue observent (s), (2) juxta *Officium Assessoris in genere.* eadem non minus, ac leges, constitutiones Imperii, rationabilia Provinciarum statuta, probatas consuetudines, veterem observantiam ac stylum Cameralem, nu-

G 3

do

(q) Errorem hic in Concepto admissum notat DECKHER in Vind. tit. 7. n. 32

(r) C. P. I. tit. 3. §. 1. DECKHER in not. ad O. C. P. I. tit. 3. n. 91. & 95. Idem ad Koch. tit. 3. n. 11.

(s) C. P. I. tit. 6. §. 2. conferatur BLUM. Process. Cam. tit. 7. n. 42.

do arbitrio, opinione, præconceptaque, legibus non informata conscientia omnino remotis (*t*), omnibus æqualiter jus reddant(*u*), (3) litigantes promoveant(*x*), (4) soli Judicio Camerali vacent(*y*), (5) nil in ejus præjudicium aut contemtum fieri patiantur(*z*), (6) propalationis (*aa*) (7) corruptionis (*bb*), nec non (8) virulentam partialitatis (*cc*) charibdim justitiæ remo, ac denique (9) omnem suspicionis umbram*, ex nimia forsitan, cum litigantibus eorumque sollicitatoribus ac procuratoribus inita amicitia, seu familiaritate ortam a muneris sui gravitate procul abesse finant (*dd*).

* Unde & juxta C. P. I. tit. 19. §. 5. in causis affinitate aut cognatione conjunctorum assidere, iisdem vero consulere, minime prohibentur, §. 58.

- (*t*) BLUM. citato loco n. 44. DECKHER in Vind. ad h. n.
 (*u*) C. P. I. tit. 19. pr. & §. 1.
 (*x*) C. P. I. tit. 19. §. 3. BLUM. citato loco n. 45. 46. 49. & 53. DECKHER Vind. h. t. n. 45. & 49.
 (*y*) C. P. I. tit. 7. pr. Recess. Visitat. Noviss. n. 45. BLUM cit. loco n. 43.
 (*z*) Memor. Visitat. 1557. RODING. ff. Cam. L. IV. tit. IV. n. 32. in fine.
 (*aa*) C. P. I. tit. 19. §. 10. Recess. Visitat. Noviss. §. 22. & 88. cum duobus sequentibus, conferatur BLUM. Proc. Cam. tit. 7. n. 50. & 51.
 (*bb*) Memor. Assess. 1556. §. Diemeil auch 2c. 11. B. B. vom 27ten Julii & 2ten Octobris 1685, item 7ten Julii 1687. Recess. Visitat. Noviss. §. 22. conferatur BLUM. citato loco n. 52. & DECKHER in Vind. ad eundem.
 (*cc*) C. P. I. tit. 19. §. 5. & 8. tit. 20. pr. Recessus Visitat. Noviss. §. 61. & 62. conferatur BLUM. Proc. Cam. citato loco n. 47. 48. & 54. addatur DECKHER in Vind. ad h. t. n. 47.
 (*dd*) Recess. Visitat. Noviss. §. 44. & 89. conferatur. O. C. tit. 13. §. 14.

§. 58.

Ne absentia moraque disceptationes præpediantur, ^{Officium As-}
Assessores non minus Senatum, quam Audientiam * ho- ^{essorum circa}
 ra debita ** frequentent (ee), ab iisdem autem sese excusa- ^{Senatus &}
 turi, causas absentia per literas, sua manu plerumque ^{Audientia fre-}
 scriptas ***, sub neglectorum poena ****, ^{quentationem.} Judici in-
 dicent (ff).

* Senatum regulariter omnes Assessores frequen-
 tare tenentur; In Audientia vero tantummodo com-
 paret, quem Ordo sedendi tangit.

** De qua suo loco & tempore.

*** Hodie tamen ab Audientia impeditus, tan-
 tummodo de eo Pedellum certiore reddit, quo ab
 eodem Assessor, in ordine sequens, supplendæ præsen-
 tiæ admoneatur.

**** Neglecti Senatus vel Audientia poena, ne-
 gligendo ejusdem semidiei salarium: Quævis neglecta
 hora ejusque pars vero, quibusdam baciis, bursa pau-
 perum destinatis hodie expiatur.

§. 59.

Facta actorum ad referendum traditione, foli Ju- ^{Officium As-}
 dicis arbitrio relicta (gg) Assessores horum celerrimæ ^{essorum in ac-}
 expeditionis, (2) exactæ custodiæ (hh) ac denique (3) ^{cipiendis, au-}
 intardata restitutionis (ii) curam habere oportet. ^{stodiendis &}
^{restituendis}

Manua-

(ee) C. P. l. tit. 21. pr. & §. 1. Recess. Visitat. Noviss. §. 40.
 & 41. addatur BLUM, Process. Cam. tit. 7. n. 56.

(ff) C. P. l. tit. 21. §. 1. 2. & 11.

(gg) C. P. l. tit. 10. pr. BLUM, Proc. Cam. tit. 7. n. 71. 72.
 & 75.

(hh) C. P. l. tit. 20. §. 2. Recess. Visitat. Noviss. §. 65. & 69.

(ii) — — §. 3. 4. & 5.

Manualia seu protocolla Proto- & Notariorum, Matricula Imperii, collectorum repertorium, nec non acta & Consilia ex Lectoria, vel concepta emanatorum processuum ex Cancellaria, inspiciendi gratia accepta, utpote similem cum actis rationem habentes, similem quoque debitæ restitutionis solertiam desiderant; C. P. I. tit. 20. §. 7. 8. & 9. Recess. Visitat. Noviss. §. 27. seq. BLUM. Process. Cam. tit. 7. n. 76. 77. & 78.

§. 60.

Vestitus.

Quoad vestitum: Assesores vestitu decoro*, honesto munerisque obeundi gravitati congruo (kk) incedant.

* Vestitu nigro ac longo pro maxime decoro iudicato, eundem quoque electum videmus; de cuius forma hodierna vid. MONESTINI & POMPONI colloq. fam. de statu Cam. Jud. pag. 81. seq.

§. 61.

Commeatus.

Commeatum quod attinet: Assessoribus Iudicio Camerali, nec ultra sex hebdomadas, nec sine venia, sub salarii iactura abesse licet (ll).

§. 62.

Venia quatuor-plex.

Venia est, vel pleni, vel Præsidialis*; Illam in pleno ultra tres dies abfuturus, hanc vero a Iudice, eoque absente, a Præsede, hoc vero itidem deficiente, ab Assessore, in ordine primo**, ad unum, duos aut tres dies*** tantummodo profecturus petit.

* Utraque venia non solum ab Assessoribus, sed & a Iudice ac Præsidibus, uno eodemque modo (quem tradit

(kk) C. P. I. tit. 9. pr. Recess. Visitat. Noviss. §. 41. addatur DECKHER in Vind. h. t. n. 106. Idem in Comment. ad O. C. P. I. t. 8.

(ll) C. P. I. tit. 8. pr. & §. 1.

tradit Dominus de LUDOLF Comm. Syst. pag. 439.)
petitur, eaque impetrata Deputatis ad neglecta & Pro-
tonotario quoque, præsertim vero dies itineris ac redi-
tus, sub salarii jactura, semper indicandi veniunt; MO-
DESTINI & POMPONII colloquium fam. de statu Ca-
meralis Judicii pag. 125. & 126.

** Ejusmodi venia vocatur quoque Cammer-Rich-
terlicher oder Præsidenten-Erlaubniß, & tantummodo
per annum bina vice conceditur, C. P. I. tit. 8. §. 12.
Recess. Visitat. Noviss. §. 42.

*** Assessoribus vero ejusmodi dies sin fuerint
concessi, sex septimanis computantur; C. P. I. tit. 8. §.
12. addatur Dominus de LUDOLF, in Comm. System.
pag. 439.

§. 63.

Neglecta in genere* vocantur salarii jactura, quam *Neglecta.*
faciunt Judex Camerae**, Præsides & Assessores, vel
jurejurando adhuc obstricti, vel officio sacramentoque
soluti; Illorum (*mm*), minime vero horum (*nn*) (qua-
les sunt v. g. mortui*** & resignantes Præsides Asses-
soresque) neglecta distribuuntur. *Quanam di-*
stribuantur.

* Longe hisce aliena est multa baciorum, quam
v. gr. post effluxam quartam horæ primæ Senatus par-
tem &c. venientes, favore pauperum bursæ solvunt,
vid. Dominus de LUDOLF, in Comm. System. pag.
440.

** Judex Camerae nec de Præsidium Assessorum-
que, nec vice-versa ullus Præses aut Assessor de
Judicis salarii jactura participat, sed judicis neglecta
H Sta-

(*mm*) Recept. Visitat. Noviss. §. 43.

(*nn*) Recept. Imper. de 1654. §. 13. DECKHER in Vind. h.
t. D. 123.

Statuum dispositioni asservantur. C. P. I. tit. 8. §. ult.
Recess. Visitat. Noviss. §. 43.

*** Quid sint neglecta mortuorum, vid. Domi-
nus de LUDOLF in Hist. Sustentat. Judicii Cameralis
pag. 37. 68. & 163.

§. 64.

Salarium.

Pro Salario Assessorum cuilibet hodie 2666. taleri
& 60. crucig. annuatim solvuntur.

TITULUS VIII.
DE
FISCALI CÆSAREO EJUSQUE ADVOCATO.

§. 65.

Constitutio.

*Conditio,
Qualitas,
Commentus.*

Personas, litem in Augustissimo Camera Imperia-
lis Judicio dirigentes ac decidentes insequuntur litigan-
tes, horumque ordine primi, *Procurator Fisci, seu Fi-*
scalis Cæsareus (Germanice, *Procurator General-Fiscal*)
ejusque Advocatus; Qui ambo Cæsaris, aut eundem
representantium autoritate, ad causas mere fiscales (a),
& quidem ille, ut Procurator, hic vero, ut Advocatus,
constituti *, ratione conditionis, qualitatis commea-
tusque (b) cum Advocatis & Procuratoribus (de quibus
Titulis proxime sequentibus) ejusdem parisque rationis
æstimantur.

* Juramentorum formulas vid. C. P. I. tit. 74. &
75. addatur Dominus de LUDOLF Comment. System.
pag. 440; Dep. 21. de 1557. §. 16. alias 20. & 21.

§. 66.

(a) C. P. I. tit. 27. §. 2.

(b) Dep. 21. de anno 1557. §. 21.

§. 66.

Salarii loco, hodie Fiscali 1777. taleri, 70. cru- Salarin.
cig., Advocato Fiscis autem, 1016. taleri quotannis ex-
penduntur.

TITULUS IX.
DE ADVOCATIS.

§. 67.

Advocatus Camere vocatur vir bonus, justitiam Definitio Ad-
causæ sui Clientis in Augustissimo Judiciis Cameralis fo- vocatio
ro promovendi peritus (a).

§. 68.

Receptionis dignitatem Illustrissimi Collegii Came- Receptio
ralis Proceribus debet (b).

Modum formaliaque vid. apud BLUM. Proc.
Cam. h. T. n. 3. & 4. DECKHER Vind. h. T. n. 1.
Juramentum C. P. I. tit. 76.

Ejus appendix Dep. A. de 1557. §. 16. item ubi-
nam præstetur; in Comm. System. Dn. de LUDOLF
pag. 440. legi licet.

§. 69.

Quoad conditionem: (1) ex legitimo matrimonio Conditio
natus, (2) Juris graduatus * ac (3) religionis, vel Ca-
tholicæ, vel Evangelicæ, vel Reformatæ addictus requi-
ritur (c).

* Gradus, quemadmodum comparatus esse de-
beat, vid. retro tit. VII. §. 55. in nota **.

H 2

§. 70.

(a) DECKHER in Vind. ad h. t. n. 1. ab initio,

(b) C. P. I. tit. 30. pr. §. 1. & 3.

(c) C. P. I. tit. 30. §. 1. & 2.

§. 70.

Qualitas.

Quoad qualitatem : sit eruditus, idoneus, sincerus, integræ ac probæ vitæ (*d*).

§. 71.

Constitutio.

Quoad constitutionem : constituitur ad causas, vel a Judice (de qua suo loco & tempore), vel a litigantibus.

§. 72.

Officium.

Quoad officium : (1) Clientum suorum causas in jure & facto summa cum industria perpendat, (2) loca ex actis prius exhibitis allegans, numerum folii designet (*e*), (3) scripta, a se concepta subscribat, aut minimum suum nomen ab aliis subscribi curet (*f*), (4) merita causæ principalis in executionis puncto ad illam impediendam non repetat (*g*), (5) Cancellariam nec ingrediatur, nec transeat (*h*), (6) Procuratorum officio, in horum numerum nondum allectus abstineat (*i*), (7) Pauperibus officium gratuitum non recuset (*k*), ac denique (8) sanctum rei, sibi a Cliente suo commissæ passionumque causæ secretorum silentium servet (*l*).

§. 73.

(*d*) C. P. I. tit. 30. §. 1.

(*e*) C. P. I. tit. 49. §. 8.

(*f*) G. B. IX. Januar. 1660. §. 3. Cujus tenore in causis Staruum &c. eorum Consilarii excipiuntur ; addatur G. B. vom 4ten April. 1721. §. 2.

(*g*) C. P. III. tit. 57. §. 4.

(*h*) C. P. I. tit. 36. §. 9.

(*i*) C. P. I. tit. 31. §. 4.

(*k*) C. P. I. tit. 31. §. 10. tit. 55. pr.

(*l*) O. C. P. I. tit. 64. DECKHER Vind. h. t. n. 17.

§. 73.

Quoad com meatum, nec sine Judicis venia, nec *Com meatus*,
ultra sex septimanarum * spatium abesse licet (m).

* Brevior adhuc olim Advocatorum com meatus,
ad quatuor tantummodo septimanas restrictus legitur in
Recess. Visitat. de XIV. Maji 1551. §. 13.

TITULUS X.
DE PROCURATORIBUS.

§. 74.

Procurator Camerae * dicitur: vir bonus, processum *Definitio*,
sui principalis in Augustissimo Judici Cameralis foro ge-
rendi peritus (a).

* De numero Procuratorum arbitrario, vid.
DECKHER in Vind. h. T. n. 4. & Recess. Visitat. de
1556. §. 30. conferatur tamen Recess. Visitat. Noviss. §. 99.

§. 75.

Recipitur a Judice atque Assessoribus, ex Advocato- *Receptio*,
rum Camerae gremio (b) *.

* Modum formaliaque receptionis exponit BLUM.
Process. Cam. n. 3. & 4. Juramentum autem praestat in
audientia, juxta formulam C. P. I. tit. 77. ejusque ap-
pendicem; Recess. Dep. de 1557. §. 16.

§. 76.

Conditio & qualitas: Utraque eadem est, quae tit. *Conditio &*
proxime praeced. §. 4. & 5. in Advocatis desiderata fuit. *Qualitas*.

H 3

§. 77.

(m) C. P. I. t. 32. §. 6.

(a) DECKHER Vind. h. t. n. 1.

(b) C. P. I. tit. 30. pr.

§. 77.

Constitutio.

Constituatur ad gerendum processum, itidem, vel a Iudice (de quo suo loco & tempore), vel a parte.

§. 78.

Officium in genere.

Officio suo in genere rite perfuncturus procurator, (1) leges Camerales stricte observet (c), (2) reverentiam, Iudicio Camerali ejusque Proceribus debitam non minus, ac (3) taciturnitatis virtutem sibi suisque probe commendatas habeat (d), (4) ignominiam omnemque contemptum præcaveat (e) (5) Status Imperii, quibus inservit, ad exsolutionem sustentationis Camerae assidue adhortetur (f), (6) processum sibi commissum quovis modo acceleret (g), (7) Collegarum clientelis prohibitæ insidias, sub pœna remotionis ab officio, haud struat (h), nec (8) patrociniū, nisi summa necessitate inductus, deserat (i), officium tamen (9) resignaturus, id 6. D ante, Illustrissimo Iudicio partibusque non solum prænuntiet, sed & usque eo, nisi maxima necessitate fuerit impeditus, officium continuet (k), (10) in honorem Iudicii, publicationi banni præsentia sua adfit

(c) C. P. I. tit. 37. pr. M. V. Proc. de anno 1713. §. 1.

(d) — — — §. 1. 5. & 6. G. B. de VI. Junii 1537.

(e) G. B. de VI. Junii 1537. C. P. I. tit. 34. §. ult.

(f) C. P. I. tit. 37. §. 2. ibique alleg. G. B. item §. 3.

(g) C. P. I. tit. 31. §. 4. 7. & 8. & tit. 37. §. 4. Mem. Visitat. Procurat. de anno 1713. §. 3. & 9.

(h) C. P. I. tit. 37. §. 7. Recess. Visitat. Noviss. §. 100. & Memor. Procurat. §. 10.

(i) C. P. I. tit. 32. §. 9. & 10. Decret. Comm. de 1722. §. 18. DECKHER ad Uffenbach cap. 7. n. 24.

(k) C. P. I. tit. 37. §. 8.

fit (l), (11) Advocaturam, de qua una cum Procura-
tura recipienda fuit requisitus, nec sine gravi causa re-
cuset (m), nec eandem (12) aliis, absque partium con-
sensu, conferat (n), (13) solis causis Cameralibus va-
cet (o) *, ac denique (14) pauperibus æque ac aliis sua
officia, sub dignitatis dispendio, præstet (p).

* Limitationes tamen memorant Textus alleg.
BLUM. Proc. Cam. tit. 7. n. 35. & DECKHER in Vind.
h. tit. n. 36.

§. 79.

Officio tum perfungitur, nigro, honesto, ac sta-^{vestitus.}
tui conveniente vestitu pallioque (Germanice mit
schwarzem Kleid und Mantel) indutus, enseque haud
decoratus, incedat (q).

§. 80.

Quoad commeatum: peregre profecturus & ore-^{commeatus.}
tenuis, & in scriptis, in urbe vero officio, v. gr. Au-
dientia impeditus, mediante excusationis schedula *, a
Judice veniam petat, nec illo casu ultra sex hebdoma-
das Judicio Camerali absit (r).

* Quæ vero non minus, quam supplica pro ve-
nia sat graves absentiae causas contineat.

§. 81.

-
- (l) C. P. III. tit. 56. §. 6.
 - (m) C. P. I. tit. 31. §. 2.
 - (n) — — — §. 3.
 - (o) — — — §. 11. 12. & 13.
 - (p) — — — §. 10.
 - (q) C. P. I. tit. 35. pr. Decr. Comm. de XVI. Junii 1678.
conferatur DECKHER Vind. h. T. n. 38. item Memor.
Procurat. de 1713. §. 2.
 - (r) C. P. I. tit. 35. §. 1. 2. & 3. G. B. de XI. Octobr. 1592.
& XII. Martii 1680.

§. 81.

Salarium.

Pro studio & labore vel annum salarium, vel ordinariam taxam accipit, illud, mera inter ipsum ac Principales inita conventionem, hæc vero Mem. Proc. de anno 1713. §. 17. determinatur.

§. 82.

Pœna.

Pœnam Procuratorum quod attinet, eam dispendio, vel dignitatis (v. gr. degradatione, remotione ac suspensione ab officio (*s*)), vel libertatis (v. gr. incarceration (*t*)), vel denique pecuniæ, idque duplici modo, aut solvendo pœnam Ordinationis (*u*)*, aut arbitrariam** sæpius expiatam esse scimus.

* Germanice vocatur die Straff der Ordnung ac Procuratoris crumenam Camerali floreno, seu viginti baciis leviolem reddit.

** Quæ simpliciter, absque quantitatis numero (Germanice nach Ermäßigung) inflictæ, duorum florenorum Cameralium, seu quadraginta baciorum, solutionem jubet.

(*s*) C. P. I. tit. 66. §. 2.

(*t*) Ibidem, addatur DECKHER in Vind. h. t. n. 38. seq. & n. 68.

(*u*) C. P. I. tit. 66. pr. & p. III. tit. 46. addatur BLUM. Process. Cam. tit. 10. a n. 76. usque ad finem.

Brand, Johann Christoph <<von>>,

Diss. iur. inaug. de ordine iuris cameralis compendio dogmatice historice
conscribendo maxime congruo adiecto quodam specimine, pro parte illustrata

Marburgum 1741

4 Diss. 734#Beibd.16

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10664214-4

VD18 10201009-005